

Koronan tulovaikutukset kaupunkeihin, joissa on paljon keskushakuisia palveluita

Kaupunki- ja aluetalouden muuttujien ja kuntatalouden muuttujien ristiintaulukointi

Kuntaliiton Kaupunkiin! –projekti, syksy 2020

20.11.2020 Eero Laesterä HT, Tuomas Hanhela KTM

Työn lähtökohta ja tavoite

- Työn tavoitteena on selvittää, miten suuri osuus C23-kaupunkien työvoimasta on töissä ns. keskushakuisilla toimialoilla ja miten koronakriisi on C23-ryhmään vaikuttanut nimetyillä muuttujilla tarkasteltuna – onko näillä korrelaatiota ja jos on, niin minkälaista.
- Työssä kootaan valikoituja kaupunki- ja aluetalouden ja kuntatalouden muuttujia, jotka ristiintaulukoidaan C23-kaupunkien kohdalla riippuvuuksien selvittämiseksi.
- **Hypoteesi:** Kuluneen korona-vuoden aikaisia kuntatalouden muuttujien muutoksia (verotulojen ja maksutulojen menetys) selittää erityisesti kaupunkimaisuudesta ja kasautumistekijöistä hyötyvien elinkeinojen suuri osuus kaupungin aluetaloudessa. *Tässä otetaan huomioon tulojen ja menojen muutos.*

Tarkastelun kohteena C23-kaupungit

- Helsinki
- Espoo
- Tampere
- Vantaa
- Oulu
- Turku
- Jyväskylä
- Lahti
- Kuopio
- Pori
- Kouvola
- Joensuu
- Lappeenranta
- Vaasa
- Hämeenlinna
- Seinäjoki
- Rovaniemi
- Mikkeli
- Kotka
- Salo
- Porvoo
- Kokkola
- Kajaani

2019

- 55,8 % koko maan väestöstä asui näissä kaupungeissa
  - 0-vuotiaista 60,3 %
  - 1–5-vuotiaista 56,6 %
  - 6-vuotiaista 54,5 %
  - 7–12-vuotiaista 52,6 %
  - 13–15-vuotiaista 51,1 %
  - 16–18-vuotiaista 52,6 %
  - 19–64-vuotiaista 59,2 %
  - Yli 64-vuotiaista 48,8 %
- Maapinta-ala yhteensä 36 813 km² – noin 12,2 % koko maan maapinta-alasta

Toimialaluokitus (TOL 2008)

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- **G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- **H Kuljetus ja varastointi**
- **I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- **L Kiinteistöalan toiminta**
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- **R Taiteet, viihde ja virkistys**
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

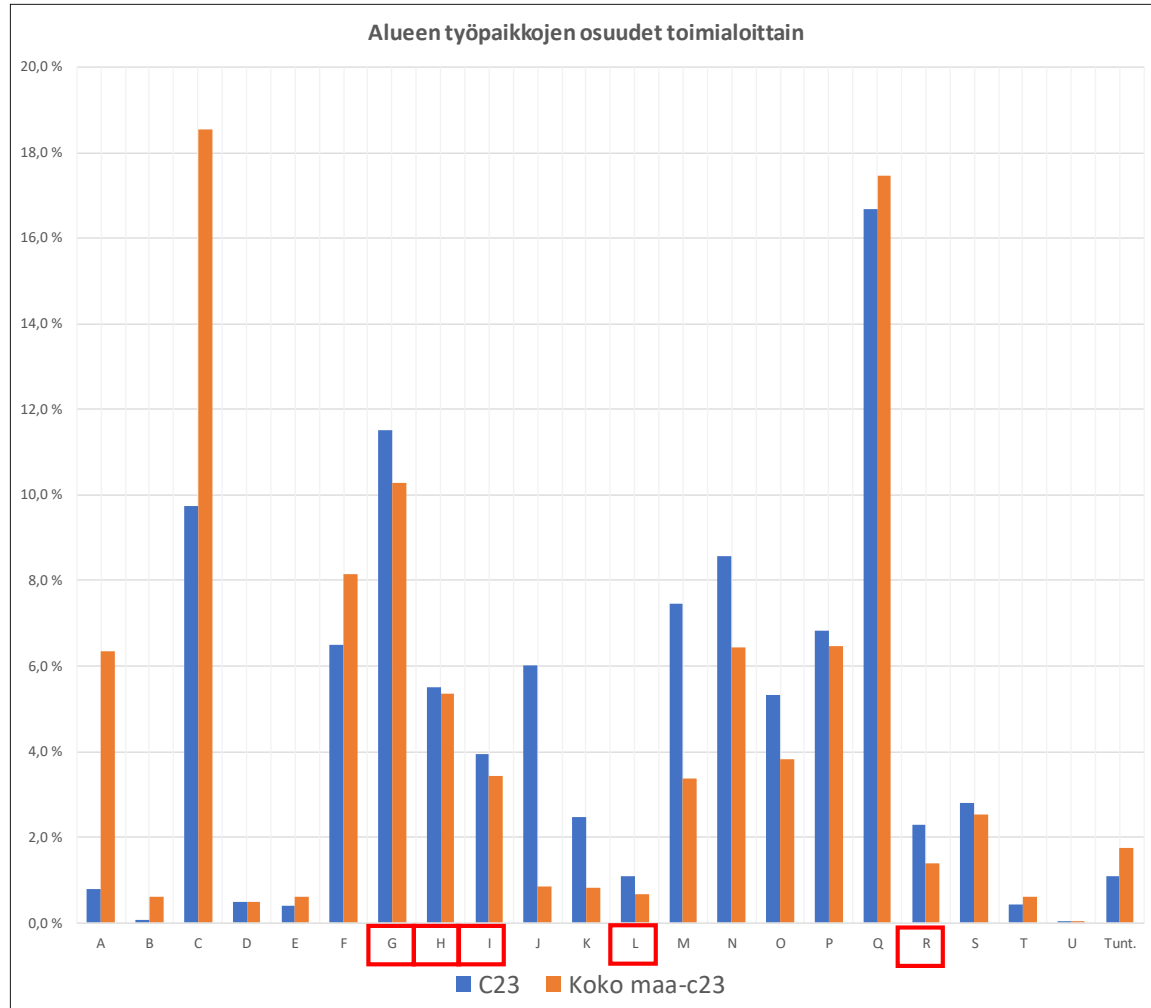
Keskushakuiset ja kasautumiseduista hyötyvät toimialat ovat Kuntaliiton määrittelemänä toimialat G, H, I, L ja R.

Näiden toimialojen oletetaan painottuvan kaupunkimaisissa kunnissa.

Valitut toimialat ovat myös sellaisia, joihin koronan vaikutusten voi olettaa osuneen.

Informaatio ja viestintä sekä rahoitus- ja vakuutustoiminta rajattiin ulkopuolelle etätyömahdollisuuksien vuoksi.

Alueen työpaikkojen osuudet toimialoittain 2018

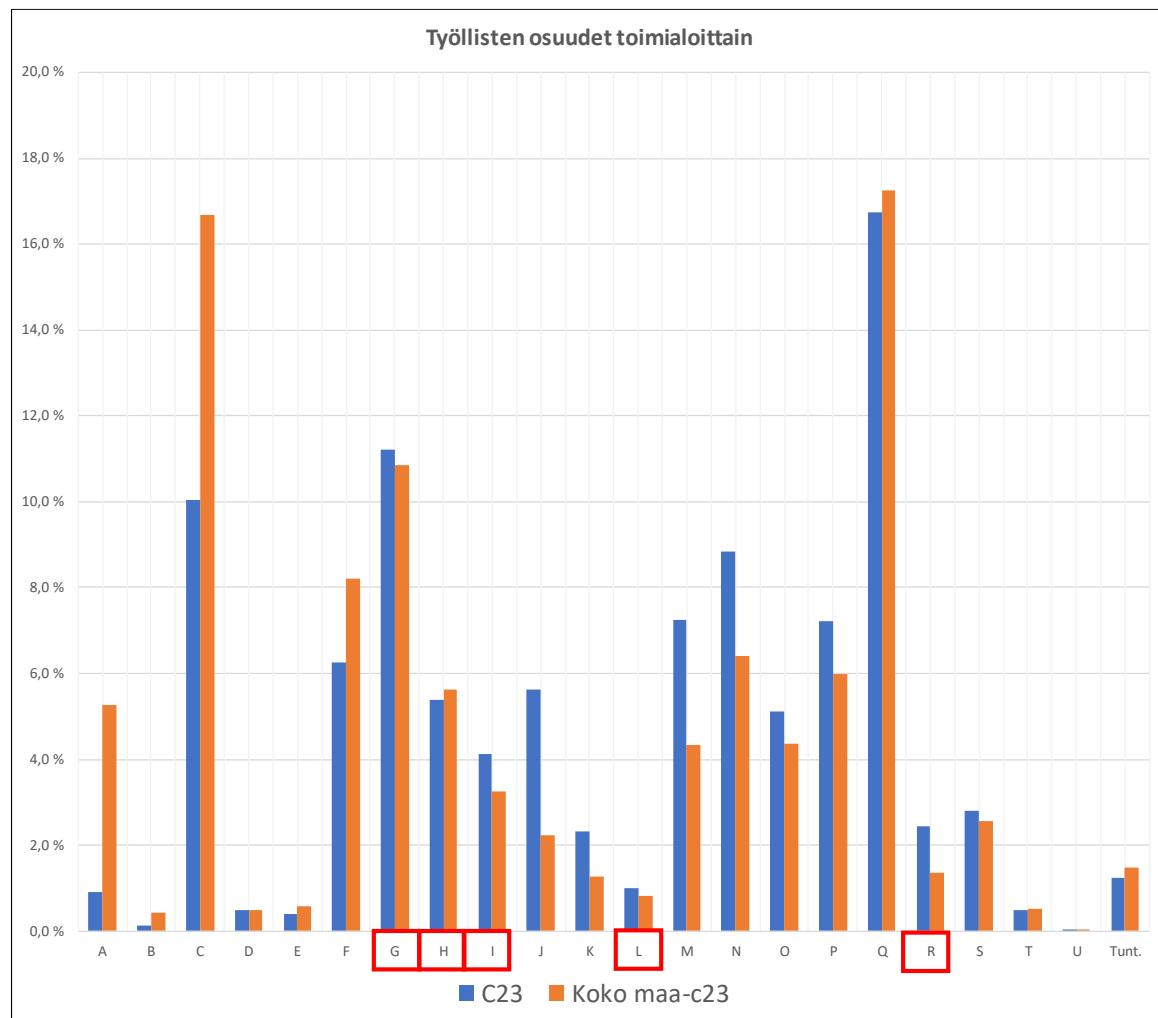

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- **G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- **H Kuljetus ja varastointi**
- **I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- **L Kiinteistöalan toiminta**
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- **R Taiteet, viihde ja virkistys**
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

Valituilla toimialoilla työpaikkojen osuus kaikista työpaikoista:

- C23: noin 24,3 % työpaikoista on valituilla toimialoilla
- Koko maa: noin 23,2 % työpaikoista on valituilla toimialoilla
- Koko maa (ilman C23-kaupunkeja): noin 21,1 % työpaikoista on valituilla toimialoilla

Työllisten osuudet toimialoittain 2018

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- **G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- **H Kuljetus ja varastointi**
- **I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- **L Kiinteistöalan toiminta**
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- **R Taiteet, viihde ja virkistys**
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

- Valituilla toimialoilla työllisten osuus kaikista työllisistä:
  - C23: noin 24,2 % työllisistä työskentelee valituilla toimialoilla
  - Koko maa: noin 23,2 % työllisistä työskentelee valituilla toimialoilla
  - Koko maa (ilman C23-kaupunkeja): noin 21,9 % työllisistä työskentelee valituilla toimialoilla

Työllisten jakautuminen toimialojen kesken (C23)

Työllisten jakautuminen toimialojen kesken 2018																								
	Työlliset	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	Tunt.	G,H,I,L,R
Helsinki	318 983	436	81	16 863	1 484	768	14 576	33 615	17 176	15 375	27 578	12 001	3 801	32 838	29 780	18 289	22 762	43 661	10 843	11 031	1 244	180	4 601	80 810
Espoo	135 164	212	44	10 800	1 028	350	7 285	16 979	5 771	4 620	13 724	5 559	1 643	13 919	11 666	6 190	9 223	17 573	3 019	3 397	449	44	1 669	32 032
Tampere	105 339	366	34	12 154	364	384	5 618	11 419	4 308	4 524	7 271	1 784	942	7 778	10 099	4 060	8 492	18 503	2 957	2 503	419	1	1 359	24 150
Vantaa	111 388	164	41	8 807	519	551	10 330	16 129	10 176	5 119	5 466	2 755	1 087	6 939	12 975	5 196	4 491	14 398	1 915	2 843	340	21	1 126	34 426
Oulu	87 333	652	205	9 271	346	387	6 545	8 720	3 967	2 834	4 376	1 416	751	6 367	6 781	3 964	8 047	17 216	1 641	2 257	614	0	976	17 913
Turku	84 015	372	38	9 468	155	289	4 874	9 179	4 788	3 661	3 058	1 676	847	5 746	8 086	3 716	6 865	15 473	2 047	2 201	370	2	1 104	20 522
Jyväskylä	60 380	514	80	6 014	185	334	3 997	6 564	2 458	2 453	3 149	500	669	3 642	4 859	3 216	6 449	10 829	1 685	1 685	356	1	741	13 829
Lahti	48 017	279	32	8 060	198	303	3 553	5 688	2 779	1 876	1 496	600	446	2 324	3 965	1 799	2 933	8 541	1 071	1 307	189	0	578	11 860
Kuopio	50 874	1 417	104	3 753	224	256	3 715	5 556	2 369	1 921	1 532	872	430	2 849	4 712	2 379	4 232	11 253	1 072	1 235	356	0	637	11 348
Pori	33 650	452	35	5 330	382	224	2 534	3 736	1 720	1 403	806	368	303	1 575	2 505	1 415	1 922	6 845	680	825	226	0	364	7 842
Kouvola	32 407	1 016	62	4 686	183	227	2 498	3 294	2 132	1 194	450	290	264	1 378	2 425	2 641	1 568	5 983	584	923	253	0	356	7 468
Joensuu	30 404	618	56	4 162	70	127	1 835	3 051	1 224	1 300	953	340	233	1 232	2 311	1 760	2 890	6 046	736	930	179	20	331	6 544
Lappeenranta	29 679	520	81	4 147	153	89	2 087	3 462	1 688	1 213	751	309	281	1 467	2 362	1 939	2 351	5 104	521	728	109	0	317	7 165
Vaasa	30 048	179	9	6 169	166	141	1 326	2 696	1 079	1 302	1 040	610	251	1 576	2 489	1 672	2 218	5 371	632	651	159	0	312	5 960
Hämeenlinna	27 904	723	48	3 958	92	156	1 994	3 313	1 160	1 004	766	451	268	1 230	2 060	1 974	1 870	4 965	538	908	80	1	345	6 283
Seinäjoki	28 310	736	74	4 222	99	130	1 907	3 291	1 664	962	444	383	239	1 115	1 738	1 403	1 785	6 405	480	805	136	1	291	6 636
Rovaniemi	27 392	545	233	1 488	171	51	2 038	2 769	1 484	1 227	584	240	304	1 274	2 617	2 328	2 177	5 921	661	686	271	0	323	6 445
Mikkeli	21 915	695	25	2 803	159	122	1 360	2 367	1 062	808	442	209	210	926	1 268	1 350	1 622	4 884	462	657	235	0	249	4 909
Kotka	19 924	106	3	3 167	195	131	1 100	1 876	2 122	767	338	129	126	869	1 756	941	1 078	4 084	324	453	119	0	240	5 215
Salo	20 640	955	56	3 531	39	93	1 725	2 472	1 055	652	628	323	153	762	1 450	700	1 031	3 741	256	569	167	0	282	4 588
Porvoo	22 741	273	16	3 313	182	120	2 054	2 601	1 265	997	659	443	224	1 380	1 648	1 018	1 578	3 530	390	688	55	4	303	5 477
Kokkola	20 034	658	17	3 417	120	116	1 190	2 548	1 043	581	490	219	129	697	1 200	640	1 576	4 382	273	481	49	0	208	4 574
Kajaani	15 079	297	402	1 295	42	74	953	1 484	646	552	427	141	124	727	1 629	1 166	1 017	3 162	294	414	99	0	134	3 100
C23	1 361 620	12 185	1 776	136 878	6 556	5 423	85 094	152 809	73 136	56 345	76 428	31 618	13 725	98 610	120 381	69 756	98 177	227 870	33 081	38 177	6 474	275	16 846	329 096
Koko maa	2 358 795	64 636	6 173	303 233	11 420	11 321	166 893	261 076	129 315	88 726	98 672	44 349	22 012	141 812	184 286	113 392	157 992	399 918	46 511	63 714	11 567	317	31 460	547 640
C23 osuus	58 %	19 %	29 %	45 %	57 %	48 %	51 %	59 %	57 %	64 %	77 %	71 %	62 %	70 %	65 %	62 %	62 %	57 %	71 %	60 %	56 %	87 %	54 %	60 %

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- H Kuljetus ja varastointi**
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- L Kiinteistöalan toiminta**
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys**
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

Huom! Informaatio ja viestintä sekä rahoitus- ja vakuutustoiminta rajattiin ulkopuolelle etätyömahdollisuuksien vuoksi.

KUNTA LIITTO

- C23-kaupungeissa oli 58 % koko maan työllisistä 2018.
- Valittujen toimialojen työllisistä 60 % oli C23-kaupungeissa
- Suhteellisesti eniten koko maan työllisistä C23-kaupungeissa oli 2018 toimialoilla:
  - Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (87 %), joka keskittyi pääkaupunkiseudulle
  - Informaatio ja viestintä (77 % koko maan informaation ja viestinnän työllisistä)**

Työllisten suhteellinen jakautuminen toimialojen kesken (C23)

Työllisten suhteellinen jakautuminen toimialojen kesken 2018																									
	Työlliset	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	Tunt.		
Helsinki	318 983	0,1%	0,0%	5,3%	0,5%	0,2%	4,6%	10,5%	5,4%	4,8%	8,6%	3,8%	1,2%	10,3%	9,3%	5,7%	7,1%	13,7%	3,4%	3,5%	0,4%	0,1%	1,4%	25,3%	
Espoo	135 164	0,2%	0,0%	8,0%	0,8%	0,3%	5,4%	12,6%	4,3%	3,4%	10,2%	4,1%	1,2%	10,3%	8,6%	4,6%	6,8%	13,0%	2,2%	2,5%	0,3%	0,0%	1,2%	23,7%	
Tampere	105 339	0,3%	0,0%	11,5%	0,3%	0,4%	5,3%	10,8%	4,1%	4,3%	6,9%	1,7%	0,9%	7,4%	9,6%	3,9%	8,1%	17,6%	2,8%	2,4%	0,4%	0,0%	1,3%	22,9%	
Vantaa	111 388	0,1%	0,0%	7,9%	0,5%	0,5%	9,3%	14,5%	9,1%	4,6%	4,9%	2,5%	1,0%	6,2%	11,6%	4,7%	4,0%	12,9%	1,7%	2,6%	0,3%	0,0%	1,0%	30,9%	
Oulu	87 333	0,7%	0,2%	10,6%	0,4%	0,4%	7,5%	10,0%	4,5%	3,2%	5,0%	1,6%	0,9%	7,3%	7,8%	4,5%	9,2%	19,7%	1,9%	2,6%	0,7%	0,0%	1,1%	20,5%	
Turku	84 015	0,4%	0,0%	11,3%	0,2%	0,3%	5,8%	10,9%	5,7%	4,4%	3,6%	2,0%	1,0%	6,8%	9,6%	4,4%	8,2%	18,4%	2,4%	2,6%	0,4%	0,0%	1,3%	24,4%	
Jyväskylä	60 380	0,9%	0,1%	10,0%	0,3%	0,6%	6,6%	10,9%	4,1%	4,1%	5,2%	0,8%	1,1%	6,0%	8,0%	5,3%	10,7%	17,9%	2,8%	2,8%	0,6%	0,0%	1,2%	22,9%	
Lahti	48 017	0,6%	0,1%	16,8%	0,4%	0,6%	7,4%	11,8%	5,8%	3,9%	3,1%	1,2%	0,9%	4,8%	8,3%	3,7%	6,1%	17,8%	2,2%	2,7%	0,4%	0,0%	1,2%	24,7%	
Kuopio	50 874	2,8%	0,2%	7,4%	0,4%	0,5%	7,3%	10,9%	4,7%	3,8%	3,0%	1,7%	0,8%	5,6%	9,3%	4,7%	8,3%	22,1%	2,1%	2,4%	0,7%	0,0%	1,3%	22,3%	
Pori	33 650	1,3%	0,1%	15,8%	1,1%	0,7%	7,5%	11,1%	5,1%	4,2%	2,4%	1,1%	0,9%	4,7%	7,4%	4,2%	5,7%	20,3%	2,0%	2,5%	0,7%	0,0%	1,1%	23,3%	
Kouvola	32 407	3,1%	0,2%	14,5%	0,6%	0,7%	7,7%	10,2%	6,6%	3,7%	1,4%	0,9%	0,8%	4,3%	7,5%	8,1%	4,8%	18,5%	1,8%	2,8%	0,8%	0,0%	1,1%	23,0%	
Joensuu	30 404	2,0%	0,2%	13,7%	0,2%	0,4%	6,0%	10,0%	4,0%	4,3%	3,1%	1,1%	0,8%	4,1%	7,6%	5,8%	9,5%	19,9%	2,4%	3,1%	0,6%	0,1%	1,1%	21,5%	
Lappeenranta	29 679	1,8%	0,3%	14,0%	0,5%	0,3%	7,0%	11,7%	5,7%	4,1%	2,5%	1,0%	0,9%	4,9%	8,0%	6,5%	7,9%	17,2%	1,8%	2,5%	0,4%	0,0%	1,1%	24,1%	
Vaasa	30 048	0,6%	0,0%	20,5%	0,6%	0,5%	4,4%	9,0%	3,6%	4,3%	3,5%	2,0%	0,8%	5,2%	8,3%	5,6%	7,4%	17,9%	2,1%	2,2%	0,5%	0,0%	1,0%	19,8%	
Hämeenlinna	27 904	2,6%	0,2%	14,2%	0,3%	0,6%	7,1%	11,9%	4,2%	3,6%	2,7%	1,6%	1,0%	4,4%	7,4%	7,1%	6,7%	17,8%	1,9%	3,3%	0,3%	0,0%	1,2%	22,5%	
Seinäjoki	28 310	2,6%	0,3%	14,9%	0,3%	0,5%	6,7%	11,6%	5,9%	3,4%	1,6%	1,4%	0,8%	3,9%	6,1%	5,0%	6,3%	22,6%	1,7%	2,8%	0,5%	0,0%	1,0%	23,4%	
Rovaniemi	27 392	2,0%	0,9%	5,4%	0,6%	0,2%	7,4%	10,1%	5,4%	4,5%	2,1%	0,9%	1,1%	4,7%	9,6%	8,5%	7,9%	21,6%	2,4%	2,5%	1,0%	0,0%	1,2%	23,5%	
Mikkeli	21 915	3,2%	0,1%	12,8%	0,7%	0,6%	6,2%	10,8%	4,8%	3,7%	2,0%	1,0%	1,0%	4,2%	5,8%	6,2%	7,4%	22,3%	2,1%	3,0%	1,1%	0,0%	1,1%	22,4%	
Kotka	19 924	0,5%	0,0%	15,9%	1,0%	0,7%	5,5%	9,4%	10,7%	3,8%	1,7%	0,6%	0,6%	4,4%	8,8%	4,7%	5,4%	20,5%	1,6%	2,3%	0,6%	0,0%	1,2%	26,2%	
Salo	20 640	4,6%	0,3%	17,1%	0,2%	0,5%	8,4%	12,0%	5,1%	3,2%	3,0%	1,6%	0,7%	3,7%	7,0%	3,4%	5,0%	18,1%	1,2%	2,8%	0,8%	0,0%	1,4%	22,2%	
Porvoo	22 741	1,2%	0,1%	14,6%	0,8%	0,5%	9,0%	11,4%	5,6%	4,4%	2,9%	1,9%	1,0%	6,1%	7,2%	4,5%	6,9%	15,5%	1,7%	3,0%	0,2%	0,0%	1,3%	24,1%	
Kokkola	20 034	3,3%	0,1%	17,1%	0,6%	0,6%	5,9%	12,7%	5,2%	2,9%	2,4%	1,1%	0,6%	3,5%	6,0%	3,2%	7,9%	21,9%	1,4%	2,4%	0,2%	0,0%	1,0%	22,8%	
Kajaani	15 079	2,0%	2,7%	8,6%	0,3%	0,5%	6,3%	9,8%	4,3%	3,7%	2,8%	0,9%	0,8%	4,8%	10,8%	7,7%	6,7%	21,0%	1,9%	2,7%	0,7%	0,0%	0,9%	20,6%	
C23	1 361 620	0,9%	0,1%	10,1%	0,5%	0,4%	6,2%	11,2%	5,4%	4,1%	5,6%	2,3%	1,0%	7,2%	8,8%	5,1%	7,2%	16,7%	2,4%	2,8%	0,5%	0,0%	1,2%	24,2%	

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- H Kuljetus ja varastointi**
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- L Kiinteistöalan toiminta**
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys**
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

- C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa, kun tarkastellaan kaupungin työllisten jakautumista eri toimialoille. Valituilla keskittymishyötytoimialoilla on työllisten keskittymistä eniten:**
  - tukku- ja vähittäiskaupassa Vantaalla
  - kuljetuksessa ja varastoinnissa Kotkassa
  - majoitus ja ravitsemistoinnissa Helsingissä
  - kiinteistöalalla Helsingissä ja Espoossa
- 8 • taiteiden, viihteen ja virkistystyksen toimialalla Helsingissä.

Eri toimialojen työllisten ja asukasluvun välinen riippuvuus (korrelaatio)

C23	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	Tunt.
Asukasluvun ja työllisten suhteellisen osuuden välinen korrelaatio	-0,54	-0,24	-0,56	-0,11	-0,49	-0,35	0,10	-0,01	0,41	0,81	0,77	0,59	0,86	0,38	-0,13	0,06	-0,61	0,69	0,33	-0,28	0,57	0,49
Väestötiheyden ja työllisten suhteellisen osuuden välinen korrelaatio	-0,51	-0,20	-0,48	-0,05	-0,45	-0,36	0,13	0,12	0,48	0,70	0,77	0,54	0,76	0,39	-0,09	-0,10	-0,63	0,61	0,37	-0,33	0,60	0,46

- Valituista toimialoista työllisten suhteellisen osuuden ja asukasluvun välillä on yli 0,5 positiivinen korrelaatio C23-kaupunkien joukossa:
  - Kiinteistöalan toiminnassa ja taiteissa, viihteessä ja virkistyksessä → mitä suurempi asukasluku, sitä enemmän ...
- Koko maan tarkastelussa riippuvuudet heikkenevät merkittävästi
- Toimialojen ja asukastiheyden välinen riippuvuus vaikuttaa samansuuntaiselta → mitä tiheämpi, sitä enemmän ...

Koko maa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	Tunt.
Asukasluvun ja työllisten suhteellisen osuuden välinen korrelaatio	-0,35	-0,11	-0,15	0,04	-0,08	-0,15	0,22	-0,06	0,09	0,62	0,44	0,16	0,47	0,38	0,08	0,22	-0,06	0,27	0,02	-0,08	0,42	-0,16
Väestötiheyden ja työllisten suhteellisen osuuden välinen korrelaatio	-0,29	-0,10	-0,15	0,02	-0,07	-0,14	0,23	0,00	0,07	0,60	0,60	0,19	0,50	0,29	0,08	0,13	-0,17	0,21	0,06	-0,13	0,55	-0,10

Koko maa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	Tunt.
Minimi	0%	0%	1%	0%	0%	3%	3%	3%	1%	0%	0%	0%	1%	1%	2%	3%	10%	0%	1%	0%	0%	1%
Mediaani	8%	0%	16%	0%	1%	8%	10%	5%	3%	1%	1%	1%	3%	6%	4%	6%	18%	1%	3%	0%	0%	2%
Maksimi	30%	11%	42%	4%	2%	15%	17%	16%	17%	10%	6%	3%	12%	13%	11%	13%	28%	11%	6%	2%	0%	9%
Keskiarvo	9%	1%	16%	0%	1%	8%	10%	6%	3%	2%	1%	1%	4%	6%	4%	6%	18%	1%	3%	1%	0%	2%

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- H Kuljetus ja varastointi**
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- L Kiinteistöalan toiminta**
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys**
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

Työllisten suhteellisen osuuden muutos valituilla toimialoilla

Työlliset yhteensä				Toimialat G, H, I, L, R			Toimialojen G, H, I, L, R osuus työllisistä		
2009	2018	Muutos		2009	2018	Muutos	2009	2018	Muutos
Helsinki	288 559	318 983	11 %	80 782	80 810	0 %	28,0 %	25,3 %	-2,7 %
Espoo	121 396	135 164	11 %	31 723	32 032	1 %	26,1 %	23,7 %	-2,4 %
Tampere	91 893	105 339	15 %	22 665	24 150	7 %	24,7 %	22,9 %	-1,7 %
Vantaa	98 370	111 388	13 %	32 543	34 426	6 %	33,1 %	30,9 %	-2,2 %
Oulu	76 962	87 333	13 %	16 770	17 913	7 %	21,8 %	20,5 %	-1,3 %
Turku	76 024	84 015	11 %	19 930	20 522	3 %	26,2 %	24,4 %	-1,8 %
Jyväskylä	55 227	60 380	9 %	12 088	13 829	14 %	21,9 %	22,9 %	1,0 %
Lahti	47 303	48 017	2 %	12 377	11 860	-4 %	26,2 %	24,7 %	-1,5 %
Kuopio	46 374	50 874	10 %	11 024	11 348	3 %	23,8 %	22,3 %	-1,5 %
Pori	33 837	33 650	-1 %	7 800	7 842	1 %	23,1 %	23,3 %	0,3 %
Kouvola	35 195	32 407	-8 %	8 664	7 468	-14 %	24,6 %	23,0 %	-1,6 %
Joensuu	28 341	30 404	7 %	6 111	6 544	7 %	21,6 %	21,5 %	0,0 %
Lappeenranta	29 020	29 679	2 %	7 668	7 165	-7 %	26,4 %	24,1 %	-2,3 %
Vaasa	28 640	30 048	5 %	5 681	5 960	5 %	19,8 %	19,8 %	0,0 %
Hämeenlinna	28 295	27 904	-1 %	6 054	6 283	4 %	21,4 %	22,5 %	1,1 %
Seinäjoki	25 367	28 310	12 %	6 448	6 636	3 %	25,4 %	23,4 %	-2,0 %
Rovaniemi	24 447	27 392	12 %	5 976	6 445	8 %	24,4 %	23,5 %	-0,9 %
Mikkeli	22 437	21 915	-2 %	5 363	4 909	-8 %	23,9 %	22,4 %	-1,5 %
Kotka	20 894	19 924	-5 %	6 158	5 215	-15 %	29,5 %	26,2 %	-3,3 %
Salo	22 903	20 640	-10 %	5 010	4 588	-8 %	21,9 %	22,2 %	0,4 %
Porvoo	22 438	22 741	1 %	5 613	5 477	-2 %	25,0 %	24,1 %	-0,9 %
Kokkola	19 021	20 034	5 %	4 658	4 574	-2 %	24,5 %	22,8 %	-1,7 %
Kajaani	14 929	15 079	1 %	3 306	3 100	-6 %	22,1 %	20,6 %	-1,6 %
C23	1 257 872	1 361 620	8 %	324 412	329 096	1 %	25,8 %	24,2 %	-1,6 %

- **G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus**
- **H Kuljetus ja varastointi**
- **I Majoitus- ja ravitsemistoiminta**
- **L Kiinteistöalan toiminta**
- **R Taiteet, viihde ja virkistys**
- Työllisten absoluuttinen määrä on muuttunut C23-kaupungeissa eri tavoin 2009–2018. Tampereella työllisten määrä on kasvanut 15 %, kun Salossa se on laskenut 10 %.
- Toimialoilla G, H, I, L ja R työllisten määrä on kasvanut eniten Jyväskylässä. Suurin alenema oli Kotkassa.
- Valituilla toimialoilla työllisten osuus kaikista työllisistä on vähentynyt 2009–2018 -1,6 %. Eniten suhteellinen osuus on noussut Hämeenlinnassa. Suurin alenema on ollut Kotkassa.

Tehdyt työtunnit 2020 koko maassa

TOIMIALAT	Työllisten tehdyt työtunnit, 1000 tuntia							Q1-Q3			
	2019Q1	2019Q2	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	2020Q3	2019	2020	Muutos	Muutos-%
Yhteensä	1 043 686	1 050 221	987 374	1 060 312	1 041 988	983 065	986 803	3 081 281	3 011 856	-69 425	-2,3 %
A, B Maatalous, metsätalous, kalatalous; kaivostoiminta (01-09)	46 008	57 010	56 350	47 880	42 129	53 296	54 770	159 368	150 195	-9 173	-5,8 %
C Teollisuus (10-33)	143 053	148 753	133 964	141 567	141 349	137 984	132 183	425 770	411 516	-14 254	-3,3 %
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto (35-39)	10 487	10 289	10 616	11 370	12 773	13 458	11 989	31 392	38 220	6 828	21,8 %
F Rakentaminen (41-43)	83 835	88 683	86 269	84 446	81 293	86 473	89 894	258 787	257 660	-1 127	-0,4 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	116 212	117 666	111 478	117 995	111 090	100 300	106 761	345 356	318 151	-27 205	-7,9 %
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	60 170	61 334	61 353	63 394	58 550	50 949	53 608	182 857	163 107	-19 750	-10,8 %
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	35 174	36 930	35 141	36 071	31 699	18 584	31 958	107 245	82 241	-25 004	-23,3 %
J Informaatio ja viestintä (58-63)	50 884	52 133	49 084	55 266	56 220	54 214	49 796	152 101	160 230	8 129	5,3 %
K, L Rahoitus- ja vakuutustoiminta, kiinteistöalan toiminta (64-68)	33 328	31 204	30 016	34 371	35 104	33 172	32 599	94 548	100 875	6 327	6,7 %
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	75 067	70 716	66 568	73 983	83 332	79 650	73 188	212 351	236 170	23 819	11,2 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	45 501	46 336	49 465	50 174	44 799	42 844	45 874	141 302	133 517	-7 785	-5,5 %
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)	51 701	44 697	41 909	46 103	48 919	49 970	45 101	138 307	143 990	5 683	4,1 %
P Koulutus (85)	72 823	64 201	52 537	71 254	73 816	61 451	57 263	189 561	192 530	2 969	1,6 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	159 550	159 881	148 985	168 086	164 580	155 263	148 846	468 416	468 689	273	0,1 %
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	23 706	23 175	22 090	23 032	23 547	16 261	21 020	68 971	60 828	-8 143	-11,8 %
S-U Muu palvelutoiminta yms. (94-99)	33 514	34 906	28 608	31 934	29 573	26 760	29 342	97 028	85 675	-11 353	-11,7 %
Tuntematon	2 673	2 306	2 942	3 387	3 215	2 436	2 579	7 921	8 230	309	3,9 %

- Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisten tekemät työtunnit yhteensä koko maassa laskivat Q1-Q3 2020 -2,3 % suhteessa edellisen vuoden vastaavaan jaksoon.
- Kasautumisesta hyötyvillä toimialoilla yhteensä tehdyt työtunnit laskivat merkittävästi suhteessa edelliseen vuoteen. Erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminnassa alenema on lähes neljännes.

Kuntatalouden muuttujat ja datan saatavuus (kunnittain)

Tavoite:

- Työttömyyden kasvu – työnvälitystilasto (TEM)
- Palkkasumman muutos – Helsinki GSE tilannekeskus
- Kunnan tuloveron muutos – Kuntaliiton veroennustekehikko/Verohallinto
- Yhteisöveron muutos – Kuntaliiton veroennustekehikko/Verohallinto
- Maksutulojen muutos – Kuntaliiton kysely
- Sosiaalitoimen menojen muutos (ml. toimeentulotukimenot) – perustoimeentulotukimenot Kelan tietokannasta
- Kunnan työllisyysmenojen muutos – Kuntaliiton kysely (suunnat)/Kelasto. Kunnan työllistämistoimet vai kunnan osittain rahoittama työmarkkinatuki?
- Terveystalouden menojen muutos – Kuntaliiton kysely (suunnat)

Lopulliset:

- Asukasluvun muutos ja ajurit – Tilastokeskus
- Työttömyyden kasvu – työnvälitystilasto (TEM)
- Palkkasumman muutos – Helsinki GSE tilannekeskus
- (Kunnan tuloveron muutos – Kuntaliiton veroennustekehikko/Verohallinto)
- (Yhteisöveron muutos – Kuntaliiton veroennustekehikko/Verohallinto)
- Perustoimeentulotukimenot – Kela
- Kunnan osittain rahoittama työmarkkinatuki – Kela

Asukasluvun muutos C23-kaupungeissa 2020 aikana

- Asukasluku on kasvanut edelleen 09/2020 mennessä noin 16 000 asukkaalla – koko maassa kasvua noin 8 000 asukasta
- Asukasluvun kasvu on kuitenkin hidastunut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan suhteutettuna noin 4 500 asukkaalla
- Erityisesti kuntien välinen nettomuuttoliike jäi edellisen vuoden tasosta. C23-kaupunkeihin muutti Q1–Q3 2020 noin 136 000 asukasta (Q1–Q3 2019: 135 400). Lähtömuuttajia C23-kaupungeista Q1–Q3 2020 oli yhteensä 131 300 asukasta (Q1–Q3 2019: 126 200).
- Myös nettomaahanmuutto hidastui edellisen vuoden tasolta noin 800 asukkaalla.
- Luonnollinen väestömuutos oli 2020 C23-kaupungeissa yhteensä edellistä vuotta ylijäämäisempää (noin +360 asukasta)

C23-kaupunkien välillä merkittävä hajonta

Asukasluvun muutos C23-kaupungeissa 2020 aikana suhteessa edelliseen vuoteen

	Q1-Q3 kumulatiivinen														
	Tulomuutto			Lähtömuutto			Syntyneet			Kuolleet			Maahanmuutto		
	2019	2020	Muutos	2019	2020	Muutos	2019	2020	Muutos	2019	2020	Muutos	2019	2020	Muutos
Helsinki	26 924	27 532	608	25 548	27 427	1 879	4 739	5 016	277	3 887	3 917	30	5 991	4 854	-1 137
Espoo	14 658	13 683	-975	12 660	14 574	1 914	2 287	2 316	29	1 127	1 225	98	3 044	2 635	-409
Tampere	13 473	13 539	66	11 585	11 600	15	1 620	1 628	8	1 496	1 504	8	1 242	1 012	-230
Vantaa	14 247	14 663	416	12 248	13 553	1 305	1 869	1 894	25	1 056	1 230	174	1 918	1 789	-129
Oulu	7 626	7 861	235	7 175	7 129	-46	1 533	1 580	47	948	1 025	77	833	658	-175
Turku	10 155	10 440	285	8 817	9 541	724	1 204	1 292	88	1 353	1 300	-53	1 030	1 019	-11
Jyväskylä	7 136	7 056	-80	6 389	6 358	-31	955	990	35	786	818	32	556	486	-70
Lahti	4 608	4 562	-46	4 621	4 494	-127	729	732	3	940	929	-11	462	402	-60
Kuopio	5 255	5 174	-81	4 714	4 617	-97	745	789	44	838	787	-51	349	264	-85
Pori	2 563	2 647	84	2 671	2 674	3	439	472	33	761	744	-17	226	207	-19
Kouvola	1 787	1 805	18	2 266	2 152	-114	410	396	-14	812	841	29	176	153	-23
Joensuu	3 923	3 721	-202	3 638	3 632	-6	427	465	38	529	546	17	282	216	-66
Lappeenranta	3 027	2 984	-43	2 957	2 787	-170	408	369	-39	636	602	-34	382	244	-138
Vaasa	3 305	3 210	-95	3 249	3 212	-37	438	480	42	425	452	27	457	249	-208
Hämeenlinna	2 824	2 891	67	2 600	2 672	72	386	400	14	579	553	-26	197	209	12
Seinäjoki	2 648	2 623	-25	2 481	2 486	5	478	444	-34	379	382	3	148	127	-21
Rovaniemi	2 645	2 943	298	2 625	2 699	74	447	453	6	449	391	-58	210	225	15
Mikkeli	1 534	1 646	112	1 978	1 881	-97	291	313	22	470	488	18	160	152	-8
Kotka	1 404	1 553	149	1 872	1 841	-31	239	260	21	507	510	3	191	250	59
Salo	1 256	1 279	23	1 482	1 376	-106	235	223	-12	457	438	-19	163	148	-15
Porvoo	1 773	1 771	-2	1 713	1 815	102	311	313	2	306	312	6	194	213	19
Kokkola	1 334	1 270	-64	1 464	1 385	-79	366	360	-6	305	331	26	160	99	-61
Kajaani	1 271	1 314	43	1 424	1 413	-11	207	231	24	282	296	14	108	101	-7
C23	135 376	136 167	791	126 177	131 318	5 141	20 763	21 416	653	19 328	19 621	293	18 479	15 712	-2 767

- Tulomuuttajissa Espoo menetti merkittävästi tulomuuttoa suhteessa edelliseen vuoteen
- Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla selvästi enemmän lähtömuuttajia 2020 suhteessa vuoteen 2019
- Syntyneiden määrä kasvussa useimmissa C23-kaupungeissa
- Maahanmuutto ja maastamuutto vuonna 2020 selvästi edellistä vuotta vähäisempää

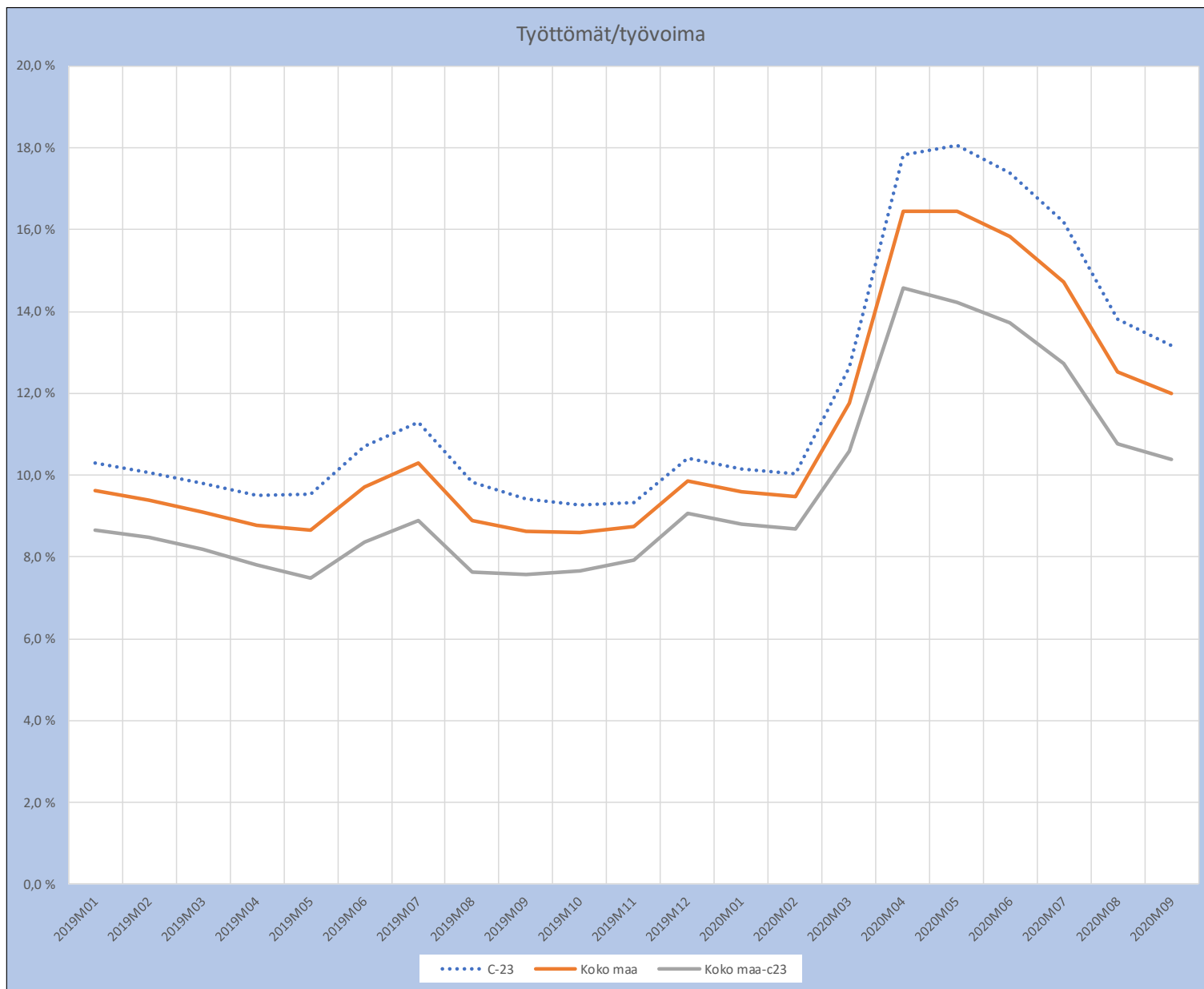
Asukasluvun muutos C23-kaupungeissa 2020 aikana suhteessa edelliseen vuoteen

	Q1-Q3 kumulatiivinen											
	Kuntien välinen nettomuutto			Nettomaahanmuutto			Luonnollinen väestölisäys			Summa		
	2019	2020	Muutos	2019	2020	Muutos	2019	2020	Muutos	2019	2020	Ero
Helsinki	1 376	105	-1 271	2 759	2 350	-409	852	1 099	247	4 987	3 554	-1 433
Espoo	1 998	-891	-2 889	1 795	1 688	-107	1 160	1 091	-69	4 953	1 888	-3 065
Tampere	1 888	1 939	51	712	699	-13	124	124	0	2 724	2 762	38
Vantaa	1 999	1 110	-889	1 262	1 202	-60	813	664	-149	4 074	2 976	-1 098
Oulu	451	732	281	476	400	-76	585	555	-30	1 512	1 687	175
Turku	1 338	899	-439	545	619	74	-149	-8	141	1 734	1 510	-224
Jyväskylä	747	698	-49	289	334	45	169	172	3	1 205	1 204	-1
Lahti	-13	68	81	271	253	-18	-211	-197	14	47	124	77
Kuopio	541	557	16	212	174	-38	-93	2	95	660	733	73
Pori	-108	-27	81	140	135	-5	-322	-272	50	-290	-164	126
Kouvola	-479	-347	132	101	104	3	-402	-445	-43	-780	-688	92
Joensuu	285	89	-196	222	138	-84	-102	-81	21	405	146	-259
Lappeenranta	70	197	127	262	163	-99	-228	-233	-5	104	127	23
Vaasa	56	-2	-58	232	52	-180	13	28	15	301	78	-223
Hämeenlinna	224	219	-5	103	128	25	-193	-153	40	134	194	60
Seinäjoki	167	137	-30	111	91	-20	99	62	-37	377	290	-87
Rovaniemi	20	244	224	124	160	36	-2	62	64	142	466	324
Mikkeli	-444	-235	209	107	123	16	-179	-175	4	-516	-287	229
Kotka	-468	-288	180	128	193	65	-268	-250	18	-608	-345	263
Salo	-226	-97	129	110	122	12	-222	-215	7	-338	-190	148
Porvoo	60	-44	-104	83	142	59	5	1	-4	148	99	-49
Kokkola	-130	-115	15	113	79	-34	61	29	-32	44	-7	-51
Kajaani	-153	-99	54	73	73	0	-75	-65	10	-155	-91	64
C23	9 199	4 849	-4 350	10 230	9 422	-808	1 435	1 795	360	20 864	16 066	-4 798

- Tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella C23-ryhmä yhteensä kasvoi edelleen vuonna 2020.
- Erityisesti kuntien välinen nettomuuttoliike jäi jälkeen 2019 tasosta.
- Luonnollinen väestölisäys selvästi edellistä vuotta suurempaa.

Työttömät

- TEM:n tilastojen mukaan työttömien osuus työvoimasta on kasvanut koko maassa suhteessa vuoteen 2019. Koko maassa oli syyskuussa noin 89 000 työtöntä työnhakijaa enemmän suhteessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan.
- C23-kaupungeissa työttömyys on kasvanut enemmän kuin maassa keskimäärin. C23-kaupunkien osuus koko maan työttömistä on kasvanut noin yhden prosenttiyksikön. Työttömien määrä on kasvanut C23-kaupungeissa yhteensä noin 59 000 henkilöllä.
- Myös C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa. Työttömyys on kasvanut C23-kaupunkien keskiarvoa nopeammin pääkaupunkiseudun kaupungeissa, Tampereella, Turussa, Lahdessa, Vaasassa ja Porvoossa.

Työttömät

- TEM:n tilastojen mukaan työttömien osuus työvoimasta on kasvanut koko maassa suhteessa vuoteen 2019. Koko maassa oli syyskuussa noin 89 000 työtöntä työnhakijaa enemmän suhteessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan
- C23-kaupungeissa työttömyys on kasvanut enemmän kuin maassa keskimäärin. C23-kaupunkien osuus koko maan työttömistä on kasvanut noin yhden prosenttiyksikön. Työttömien määrä on kasvanut C23-kaupungeissa yhteensä noin 59 000 henkilöllä.
- Myös C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa. Työttömyys on kasvanut C23-kaupunkien keskiarvoa nopeammin pääkaupunkiseudun kaupungeissa, Tampereella, Turussa, Lahdessa, Vaasassa ja Porvoossa

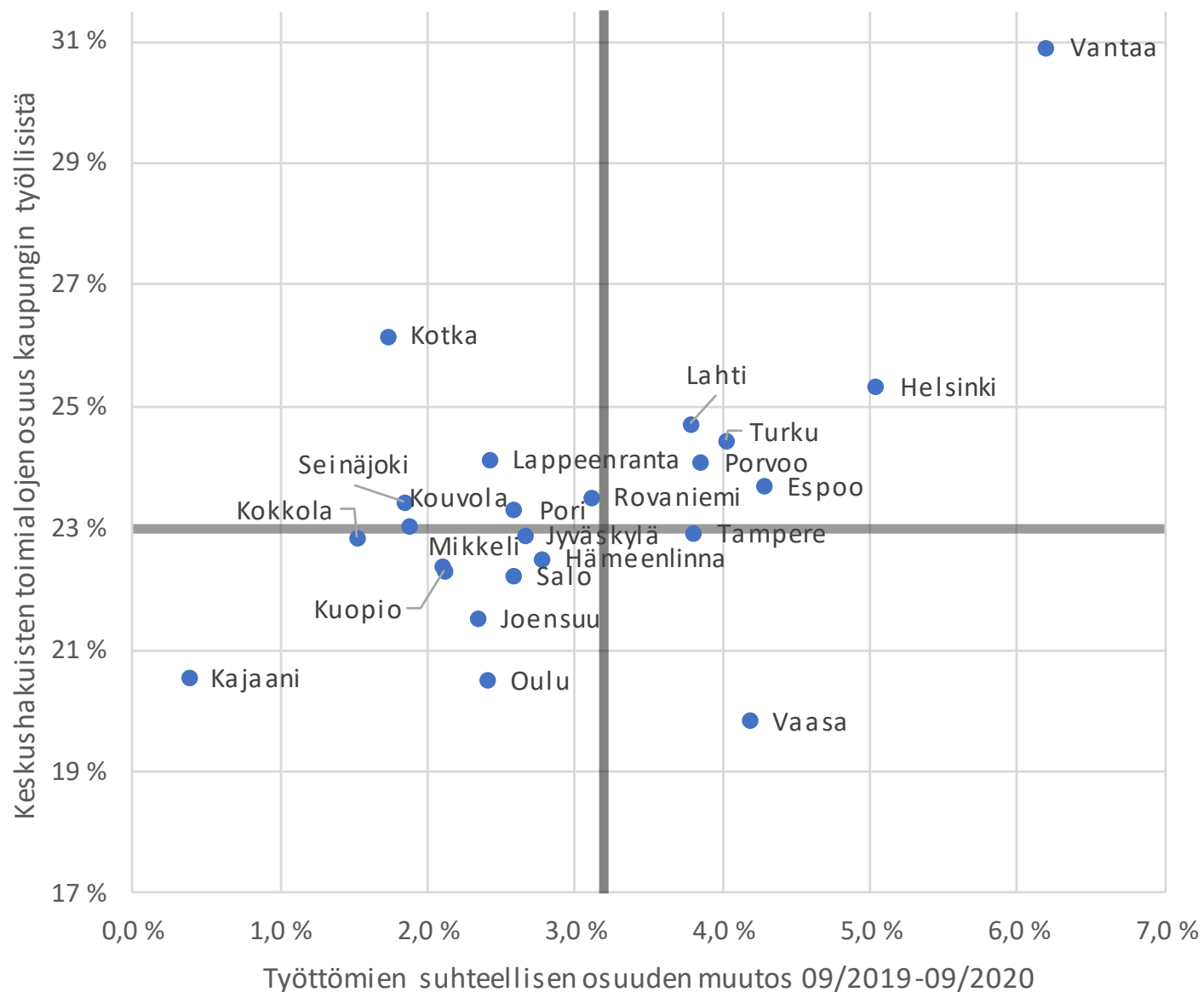
Työttömät/ työvoima	2019M09	2020M09	Muutos
Helsinki	8,8 %	13,8 %	5,0 %
Espoo	7,5 %	11,8 %	4,3 %
Tampere	10,8 %	14,6 %	3,8 %
Vantaa	8,2 %	14,3 %	6,2 %
Oulu	10,5 %	12,9 %	2,4 %
Turku	10,5 %	14,5 %	4,0 %
Jyväskylä	11,1 %	13,7 %	2,7 %
Lahti	12,4 %	16,2 %	3,8 %
Kuopio	9,1 %	11,2 %	2,1 %
Pori	11,5 %	14,1 %	2,6 %
Kouvola	10,2 %	12,0 %	1,9 %
Joensuu	12,5 %	14,9 %	2,3 %
Lappeenranta	9,3 %	11,7 %	2,4 %
Vaasa	7,7 %	11,9 %	4,2 %
Hämeenlinna	8,6 %	11,4 %	2,8 %
Seinäjoki	6,8 %	8,6 %	1,8 %
Rovaniemi	9,6 %	12,7 %	3,1 %
Mikkeli	8,9 %	11,0 %	2,1 %
Kotka	12,9 %	14,6 %	1,7 %
Salo	9,4 %	12,0 %	2,6 %
Porvoo	7,6 %	11,5 %	3,8 %
Kokkola	6,8 %	8,4 %	1,5 %
Kajaani	8,7 %	9,1 %	0,4 %

C-23	9,4 %	13,2 %	3,8 %
Koko maa	8,6 %	12,0 %	3,4 %
Koko maa-C23	7,6 %	10,4 %	2,8 %

Työttömät kpl	2019M09	2020M09	Muutos
Helsinki	30 355	48 479	18 124
Espoo	10 822	17 309	6 487
Tampere	12 671	17 277	4 606
Vantaa	9 653	17 462	7 809
Oulu	10 252	12 757	2 505
Turku	9 884	13 801	3 917
Jyväskylä	7 620	9 499	1 879
Lahti	6 950	9 060	2 110
Kuopio	5 118	6 361	1 243
Pori	4 446	5 416	970
Kouvola	3 840	4 477	637
Joensuu	4 462	5 264	802
Lappeenranta	3 164	3 941	777
Vaasa	2 509	3 895	1 386
Hämeenlinna	2 689	3 550	861
Seinäjoki	2 077	2 669	592
Rovaniemi	2 905	3 895	990
Mikkeli	2 187	2 691	504
Kotka	3 047	3 442	395
Salo	2 232	2 811	579
Porvoo	1 890	2 847	957
Kokkola	1 485	1 817	332
Kajaani	1 485	1 540	55

C-23	141 743	200 260	58 517
Koko maa	225 393	313 905	88 512
Osuus	62,9 %	63,8 %	66,1 %

Työttömät

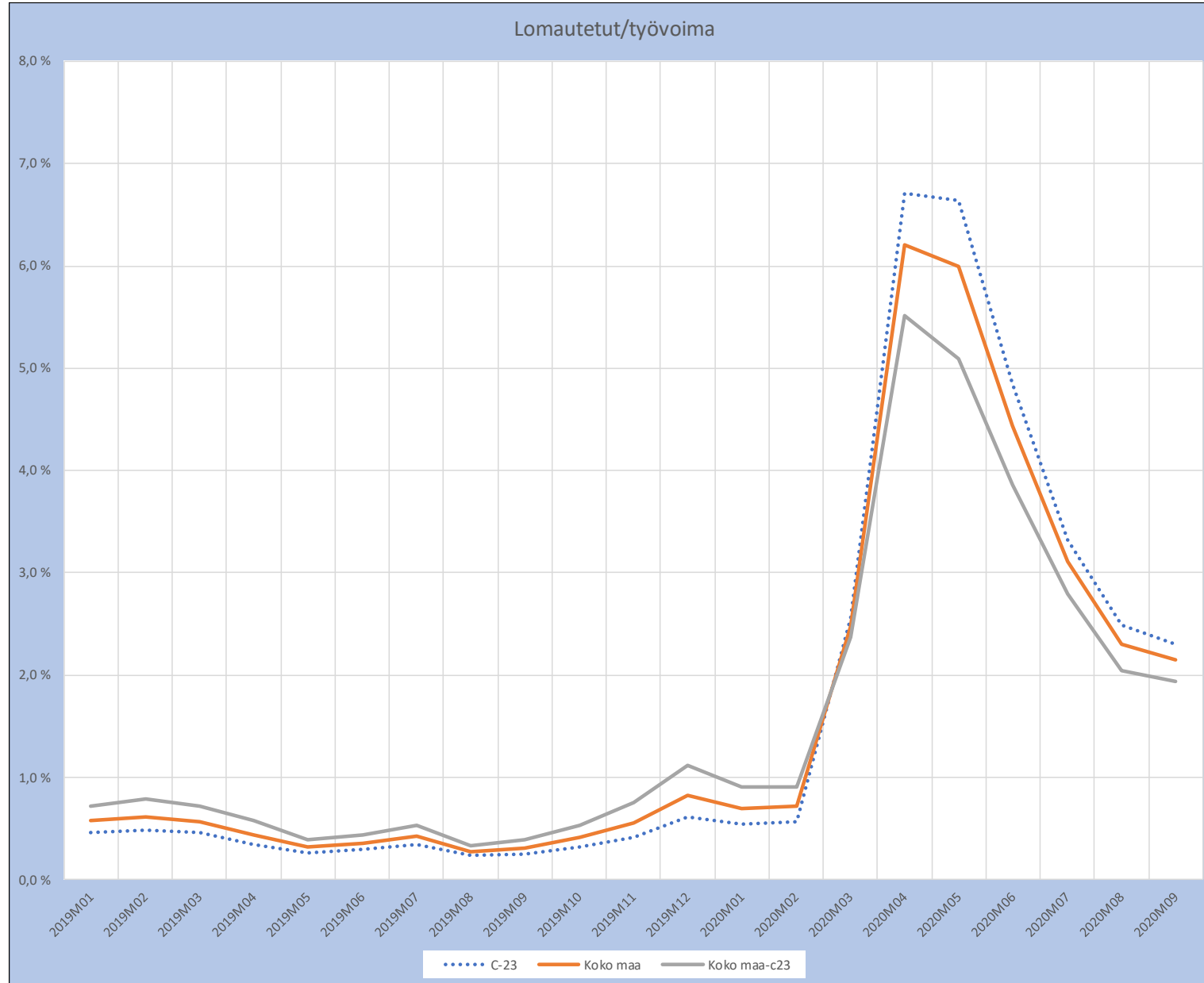

- Riippuvuus:
  - Keskushakuinen toimiala
  - Työttömien suhteellinen osuus työllisistä

Riippuvuus koko maassa 0,30 ja C23-kaupunkien joukossa 0,58.

C23-kaupunkien joukossa melko vahva positiivinen korrelaatio → työttömyys on kasvanut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.

Lomautetut

- TEM:n tilastojen mukaan lomautettujen osuus työvoimasta on kasvanut koko maassa suhteessa vuoteen 2019. Lomautettujen määrä on laskenut huomattavasti huippukohtasta, mutta silti koko maassa oli syyskuussa noin 48 000 lomautettua enemmän suhteessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan.
- C23-kaupungeissa lomautettujen määrä on kasvanut enemmän kuin maassa keskimäärin. C23-kaupunkien osuus koko maan lomautetusta on kasvanut lähes 16 prosenttiyksikköä. Lomautettujen määrä on kasvanut C23-kaupungeissa yhteensä noin 31 000 kappaleella.
- Myös C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa. Lomautettujen suhde työvoimaan on kasvanut C23-kaupunkien keskiarvoa nopeammin pääkaupunkiseudun kaupungeissa, Turussa, Lahdessa, Vaasassa ja Porvoossa.

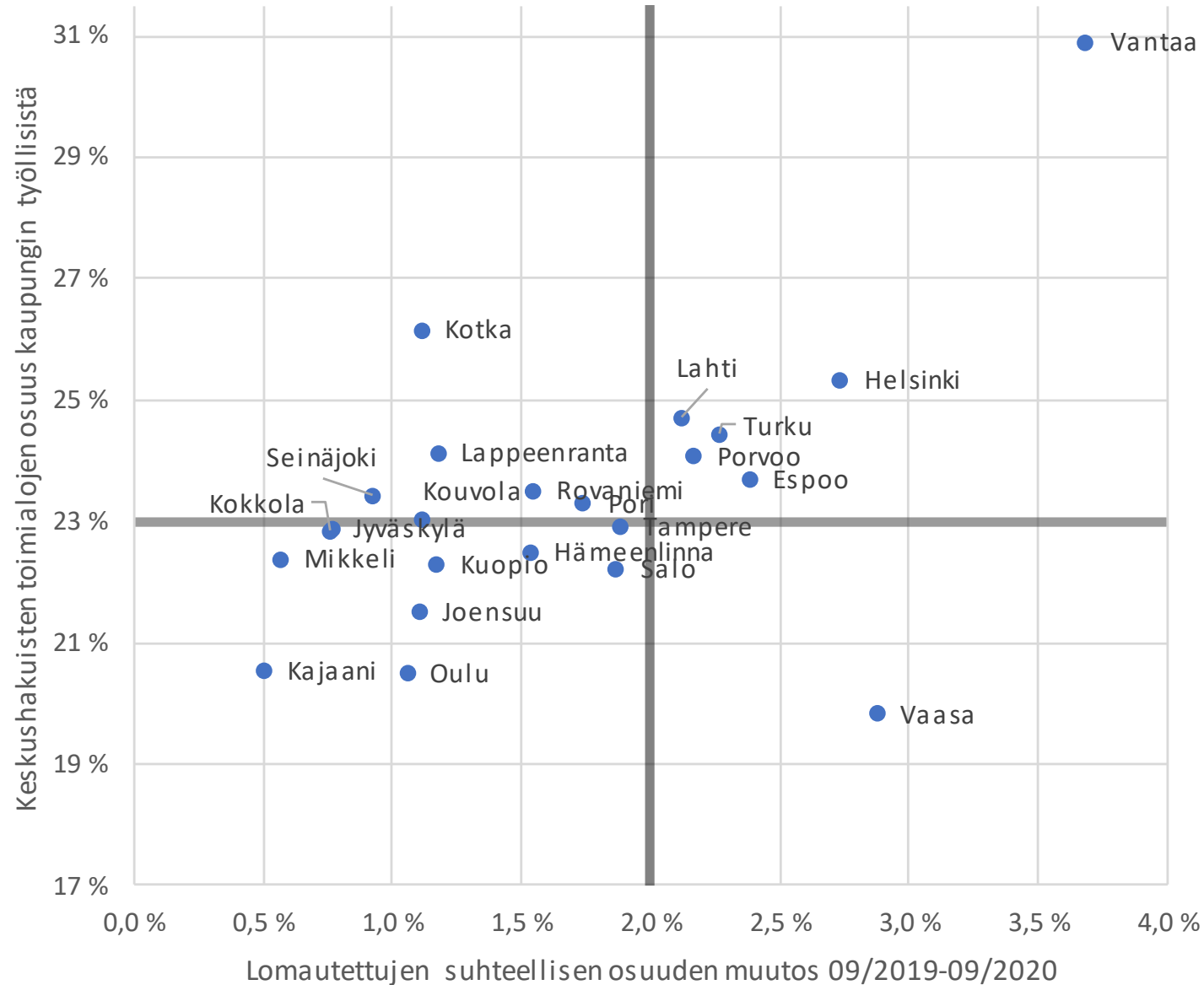
Lomautetut

- TEM:n tilastojen mukaan lomautettujen osuus työvoimasta on kasvanut koko maassa suhteessa vuoteen 2019. Lomautettujen määrä on laskenut huomattavasti huippukohdasta, mutta silti koko maassa oli syyskuussa noin 48 000 lomautettua enemmän suhteessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan.
- C23-kaupungeissa lomautettujen määrä on kasvanut enemmän kuin maassa keskimäärin. C23-kaupunkien osuus koko maan lomautetusta on kasvanut lähes 16 prosenttiyksikköä. Lomautettujen määrä on kasvanut C23-kaupungeissa yhteensä noin 31 000 henkilöllä.
- Myös C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa. Lomautettujen suhde työvoimaan on kasvanut C23-kaupunkien keskiarvoa nopeammin pääkaupunkiseudun kaupungeissa, Turussa, Lahdessa, Vaasassa ja Porvoossa.

Lomautetut/ työvoima	2019M09	2020M09	Muutos
Helsinki	0,1 %	2,9 %	2,7 %
Espoo	0,1 %	2,5 %	2,4 %
Tampere	0,3 %	2,1 %	1,9 %
Vantaa	0,2 %	3,9 %	3,7 %
Oulu	0,3 %	1,3 %	1,1 %
Turku	0,2 %	2,5 %	2,3 %
Jyväskylä	0,4 %	1,2 %	0,8 %
Lahti	0,4 %	2,5 %	2,1 %
Kuopio	0,4 %	1,5 %	1,2 %
Pori	0,7 %	2,5 %	1,7 %
Kouvola	0,2 %	1,4 %	1,1 %
Joensuu	0,4 %	1,5 %	1,1 %
Lappeenranta	0,4 %	1,5 %	1,2 %
Vaasa	0,3 %	3,2 %	2,9 %
Hämeenlinna	0,2 %	1,7 %	1,5 %
Seinäjoki	0,2 %	1,1 %	0,9 %
Rovaniemi	0,3 %	1,8 %	1,5 %
Mikkeli	0,6 %	1,2 %	0,6 %
Kotka	0,3 %	1,4 %	1,1 %
Salo	0,4 %	2,2 %	1,9 %
Porvoo	0,2 %	2,3 %	2,2 %
Kokkola	0,2 %	1,0 %	0,8 %
Kajaani	0,4 %	0,9 %	0,5 %
C-23	0,3 %	2,3 %	2,0 %
Koko maa	0,3 %	2,1 %	1,8 %
Koko maa-C23	0,4 %	1,9 %	1,5 %

Lomautetut kpl	2019M09	2020M09	Muutos
Helsinki	512	10 107	9 595
Espoo	194	3 685	3 491
Tampere	294	2 526	2 232
Vantaa	208	4 697	4 489
Oulu	268	1 318	1 050
Turku	223	2 385	2 162
Jyväskylä	284	815	531
Lahti	200	1 388	1 188
Kuopio	202	869	667
Pori	282	949	667
Kouvola	92	505	413
Joensuu	158	548	390
Lappeenranta	123	516	393
Vaasa	104	1 049	945
Hämeenlinna	48	528	480
Seinäjoki	67	353	286
Rovaniemi	90	567	477
Mikkeli	152	291	139
Kotka	62	324	262
Salo	88	526	438
Porvoo	39	575	536
Kokkola	45	210	165
Kajaani	63	148	85
C-23	3 798	34 879	31 081
Koko maa	8 166	56 104	47 938
Osuus	46,5 %	62,2 %	15,7 %

Lomautetut

- Riippuvuus:
  - Keskushakuinen toimiala
  - Lomautettujen suhteellinen osuus työllisistä

Riippuvuus koko maassa 0,24 ja C23-kaupunkien joukossa 0,53.

C23-kaupunkien joukossa melko vahva positiivinen korrelaatio → lomautettujen määrä on kasvanut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.

Palkkasumman kehitys

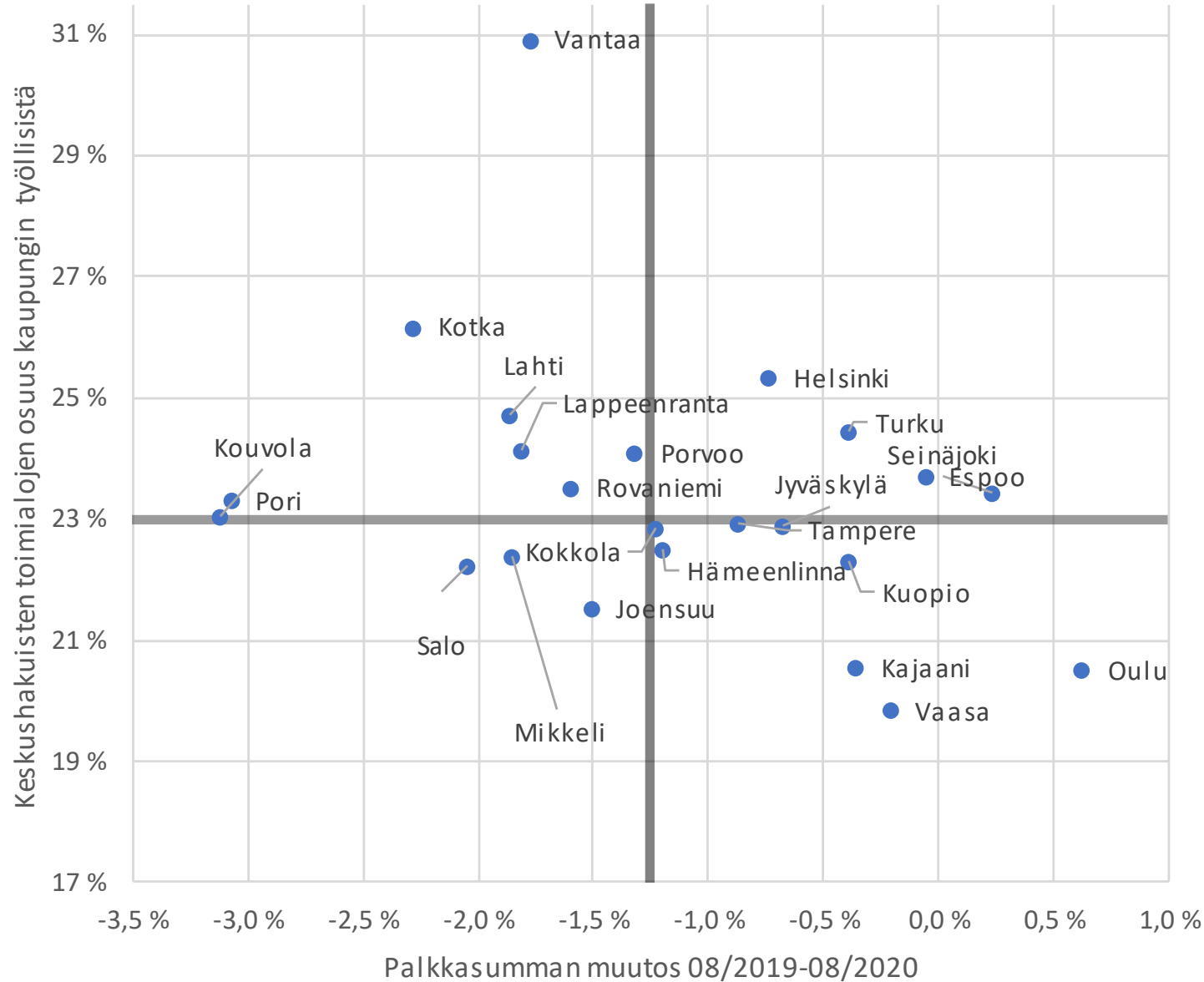
Palkkasumma			
	01-08/2019	01-08/2020	Muutos%
Helsinki	9 124 772 728	9 057 925 301	-0,7 %
Espoo	4 487 248 365	4 484 772 894	-0,1 %
Tampere	2 675 712 723	2 652 390 209	-0,9 %
Vantaa	3 047 283 213	2 993 304 885	-1,8 %
Oulu	2 289 005 639	2 303 354 931	0,6 %
Turku	2 018 880 074	2 011 088 947	-0,4 %
Jyväskylä	1 487 258 583	1 477 188 303	-0,7 %
Lahti	1 195 788 828	1 173 475 536	-1,9 %
Kuopio	1 257 078 172	1 252 195 481	-0,4 %
Pori	810 619 181	785 703 102	-3,1 %
Kouvola	790 831 353	766 194 870	-3,1 %
Joensuu	697 969 714	687 497 565	-1,5 %
Lappeenranta	738 531 633	725 144 616	-1,8 %
Vaasa	753 666 067	752 091 960	-0,2 %
Hämeenlinna	700 102 761	691 713 168	-1,2 %
Seinäjoki	682 045 408	683 669 002	0,2 %
Rovaniemi	656 600 652	646 128 461	-1,6 %
Mikkeli	495 620 651	486 426 871	-1,9 %
Kotka	510 658 907	499 005 097	-2,3 %
Salo	472 842 370	463 187 154	-2,0 %
Porvoo	625 493 408	617 226 880	-1,3 %
Kokkola	477 605 180	471 748 116	-1,2 %
Kajaani	354 371 294	353 100 520	-0,4 %
C23	35 995 615 610	35 681 433 349	-0,87 %

Palkkasumma			
	01-08/2019	01-08/2020	Muutos%
Koko maa	60 234 449 836	59 421 723 824	-1,35 %
Koko maa-c23	24 238 834 226	23 740 290 475	-2,06 %

- Helsinki GSE Tilannehuoneen keräämän aineiston perusteella C23-kaupunkien palkkasumma on laskenut 1-8/2020 edelliseen vuoteen noin -0,9 %. Alenema on koko maan keskiarvoa (-1,4%) pienempi. Jos asukasluvun muutos huomioidaan, ero kaventuu selvästi.
- C23-kaupunkien sisällä on toisistaan poikkeavia suuntauksia. Oulussa ja Seinäjoella palkkasumma vaikuttaa kasvaneen, kun Porissa ja Kouvolaissa palkkasumman alenema ylittää -3 %.

Palkkasumma

- Riippuvuus:
  - Keskushakuinen toimiala
  - Palkkasumman muutos

Riippuvuus koko maassa -0,14 ja C23-kaupunkien joukossa -0,33.

C23-kaupunkien joukossa negatiivinen korrelaatio → palkkasumma on laskenut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.

Tulovero (veroennustekehikon mukaan)

Tulovero 2020 Kehikko 12/2019 Kehikko 10/2020 Muutos-%			
Helsinki	2 799 710	2 736 369	-2,3 %
Espoo	1 378 307	1 329 106	-3,6 %
Tampere	868 998	849 199	-2,3 %
Vantaa	920 159	896 820	-2,5 %
Oulu	731 250	710 044	-2,9 %
Turku	652 050	641 081	-1,7 %
Jyväskylä	473 612	463 084	-2,2 %
Lahti	423 540	426 042	0,6 %
Kuopio	421 860	413 439	-2,0 %
Pori	286 662	276 467	-3,6 %
Kouvola	305 415	296 788	-2,8 %
Joensuu	234 319	227 507	-2,9 %
Lappeenranta	258 696	250 194	-3,3 %
Vaasa	254 602	246 188	-3,3 %
Hämeenlinna	255 715	250 075	-2,2 %
Seinäjoki	228 504	222 074	-2,8 %
Rovaniemi	227 636	222 731	-2,2 %
Mikkeli	190 045	182 535	-4,0 %
Kotka	199 481	196 162	-1,7 %
Salo	168 888	165 995	-1,7 %
Porvoo	205 892	200 234	-2,7 %
Kokkola	168 222	164 878	-2,0 %
Kajaani	127 424	123 455	-3,1 %
C23	11 780 987	11 490 465	-2,5 %

Tulovero 2020 Kehikko 12/2019 Kehikko 10/2020 Muutos-%			
Koko maa	20 255 032	19 729 742	-2,6 %
Koko maa-c23	8 474 045	8 239 276	-2,8 %

- Tuloveroa ei ole mielekästä tässä selvityksessä tarkastella kuntakohtaisesti 2020 kohdalla, koska tilitykset määräytyvät kuntakohtaisesti aikaisempien vuosien jako-osuuksien mukaisesti koko maan tilityksistä. Tällöin koronan aiheuttamat kuntakohtaiset muutokset ilmenevät vasta vuosina 2021→
- Taulukossa on verrattu tuloveroa kunnittain 2020 vuoden tasolla. Arvot on saatu kahdesta eri Kuntaliiton veroennustekehikosta. Joulukuussa 2019 julkaistu kehikko on viimeisin kehikko, jossa koronan talousvaikutus ei vielä näy. Lokakuun 2020 kehikko on tuorein julkaistu kehikko.
- Koko maan tasolla tuloveroa ennakoidaan lokakuun kehikossa kertyvän 2,6 % vähemmän kuin joulukuun 2019 kehikossa.
- C23-kaupunkien sisällä on toisistaan poikkeavia suuntauksia. Lahdessa uusin tuloveroarvio on 0,6 % 2019 joulukuussa julkaistua kehikkoa korkeampi. Mikkelissä alenemaa on 4 %.

Yhteisövero (veroennustekehikon mukaan)

Yhteisövero 2020 Kehikko 12/2019 Kehikko 10/2020 Muutos-%			
Helsinki	595 892	399 731	-32,9 %
Espoo	131 336	105 488	-19,7 %
Tampere	79 907	66 689	-16,5 %
Vantaa	75 591	65 128	-13,8 %
Oulu	46 048	35 349	-23,2 %
Turku	110 658	85 625	-22,6 %
Jyväskylä	27 185	22 818	-16,1 %
Lahti	30 215	25 167	-16,7 %
Kuopio	24 402	21 527	-11,8 %
Pori	17 508	13 529	-22,7 %
Kouvola	23 895	20 364	-14,8 %
Joensuu	21 418	17 175	-19,8 %
Lappeenranta	22 028	19 966	-9,4 %
Vaasa	26 433	20 807	-21,3 %
Hämeenlinna	16 296	14 454	-11,3 %
Seinäjoki	15 337	12 792	-16,6 %
Rovaniemi	10 119	8 558	-15,4 %
Mikkeli	15 207	13 322	-12,4 %
Kotka	9 721	8 588	-11,7 %
Salo	11 224	9 129	-18,7 %
Porvoo	34 712	29 985	-13,6 %
Kokkola	17 249	15 002	-13,0 %
Kajaani	5 579	4 505	-19,2 %
C23	1 367 959	1 035 696	-24,3 %

Yhteisövero 2020 Kehikko 12/2019 Kehikko 10/2020 Muutos-%			
Koko maa	1 940 000	1 520 000	-21,6 %
Koko maa-c23	572 041	484 304	-15,3 %

- Yhteisöveroa ei ole mielekästä tässä selvityksessä tarkastella kuntakohtaisesti 2020 kohdalla, koska tilitykset määräytyvät kuntakohtaisesti aikaisempien vuosien jako-osuuksien mukaisesti koko maan tilityksistä. Tällöin koronan aiheuttamat kuntakohtaiset muutokset ilmenevät vasta vuosina 2022→
- Taulukossa on verrattu yhteisöveroa kunnittain 2020 vuoden tasolla. Arvot on saatu Kuntaliiton kahdesta eri veroennustekehikosta. Joulukuussa 2019 julkaistu kehikko on viimeisin kehikko, jossa koronan talousvaikutus ei vielä näy. Lokakuun 2020 kehikko on tuorein julkaistu kehikko
- Koko maan tasolla yhteisöveroa ennakoidaan lokakuun kehikossa (tukitoimena päätetty yhteisöveron jako-osuuden korotus puhdistettu pois) kertyvän 21,6 % vähemmän kuin joulukuun 2019 kehikossa.
- C23-kaupunkien sisällä on toisistaan poikkeavia suuntauksia. Lappeenrannassa uusin yhteisöveroarvio on 9,4 % 2019 joulukuussa julkaistua kehikkoa matalampi. Helsingissä yhteisöveron alenema on heikentynyt lähes kolmanneksella. Suurin selittävä tekijä Helsingin suurelle laskulle on kaupungin jako-osuuksissa (2017 ja 2018) tapahtunut muutos.

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki

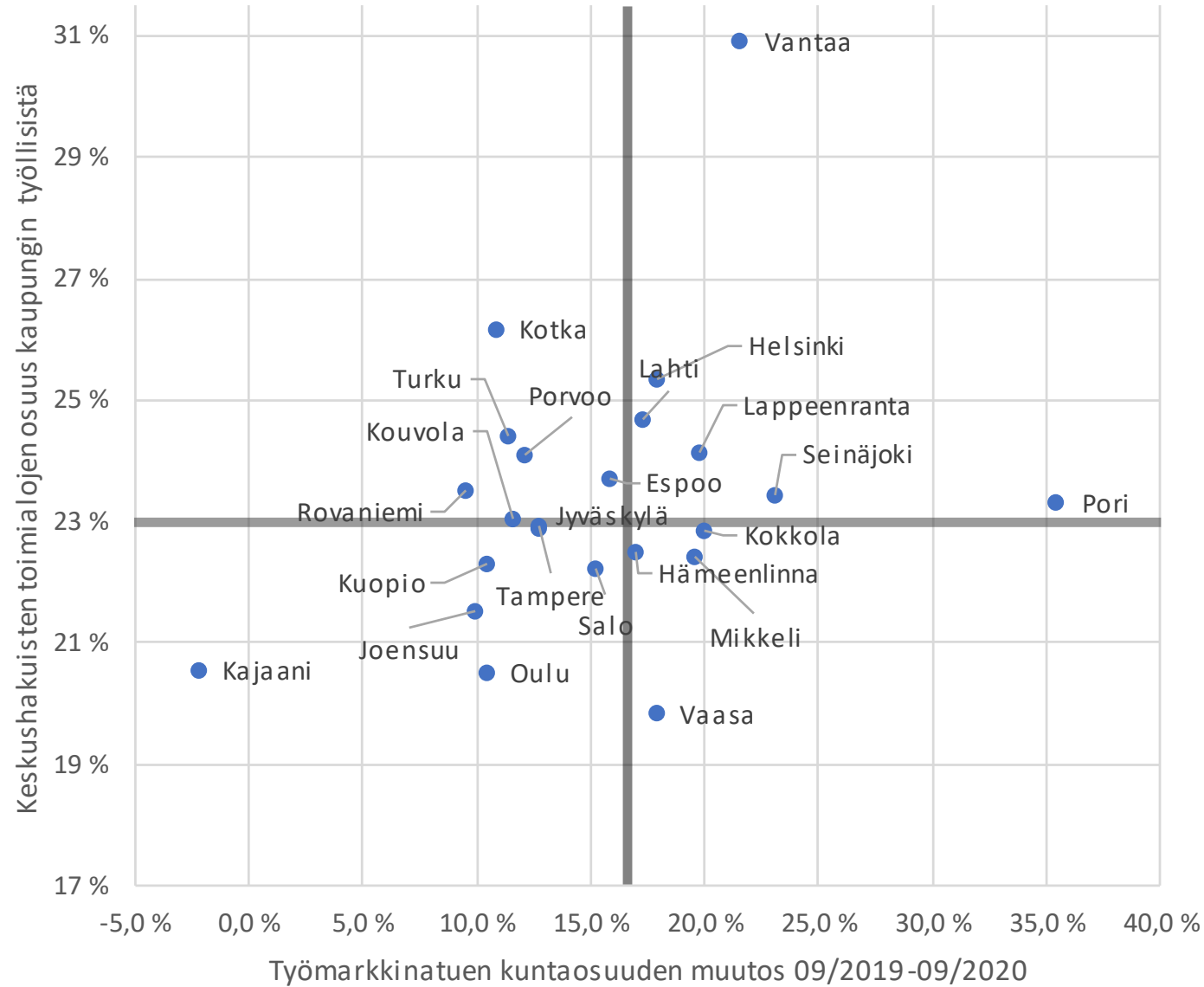
Työmarkkinatuki			
	01-09/2019	01-09/2020	Muutos%
Helsinki	47 364 189	55 869 173	18,0 %
Espoo	15 573 728	18 041 262	15,8 %
Tampere	19 170 984	21 611 520	12,7 %
Vantaa	13 232 478	16 084 652	21,6 %
Oulu	16 338 005	18 046 509	10,5 %
Turku	14 825 685	16 508 578	11,4 %
Jyväskylä	12 320 057	13 894 287	12,8 %
Lahti	11 510 377	13 501 091	17,3 %
Kuopio	8 212 853	9 072 027	10,5 %
Pori	3 616 021	4 896 467	35,4 %
Kouvola	5 421 235	6 050 686	11,6 %
Joensuu	7 407 041	8 140 068	9,9 %
Lappeenranta	3 676 750	4 405 671	19,8 %
Vaasa	3 326 491	3 922 161	17,9 %
Hämeenlinna	4 267 181	4 991 077	17,0 %
Seinäjoki	2 559 086	3 150 646	23,1 %
Rovaniemi	3 782 581	4 142 792	9,5 %
Mikkeli	2 547 156	3 046 521	19,6 %
Kotka	4 779 564	5 297 175	10,8 %
Salo	2 701 572	3 112 888	15,2 %
Porvoo	3 007 453	3 372 648	12,1 %
Kokkola	1 795 934	2 154 744	20,0 %
Kajaani	2 217 576	2 169 628	-2,2 %

²⁶ C23	207 436 419	239 312 642	15,37 %

Työmarkkinatuki			
	01-09/2019	01-09/2020	Muutos%
Koko maa	292 870 428	341 662 283	16,66 %
Koko maa-c23	85 434 009	102 349 641	19,80 %

- Kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen kuntien maksaman osuuden määrä on kasvanut vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan nähden koko maassa n. 50 miljoonaa euroa (16,7 %).
- C23-kaupungeissa suhteellinen kasvu on ollut vähän koko maan kasvua hitaampaa, mutta kaupunkien hajonta on suuri.
- Nopeinta kasvu on ollut Porissa – noin 35 %. Kajaanissa työmarkkinatuen kuntaosuuteen on tullut alenemaa.

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki

- Riippuvuus:
  - Keskushakuinen toimiala
  - Työmarkkinatuen kumulatiivinen kuntaosuus

Riippuvuus koko maassa -0,07 ja C23-kaupunkien joukossa 0,30.

C23-kaupunkien joukossa positiivinen korrelaatio → työmarkkinatuen kustannus kunnalle on kasvanut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.

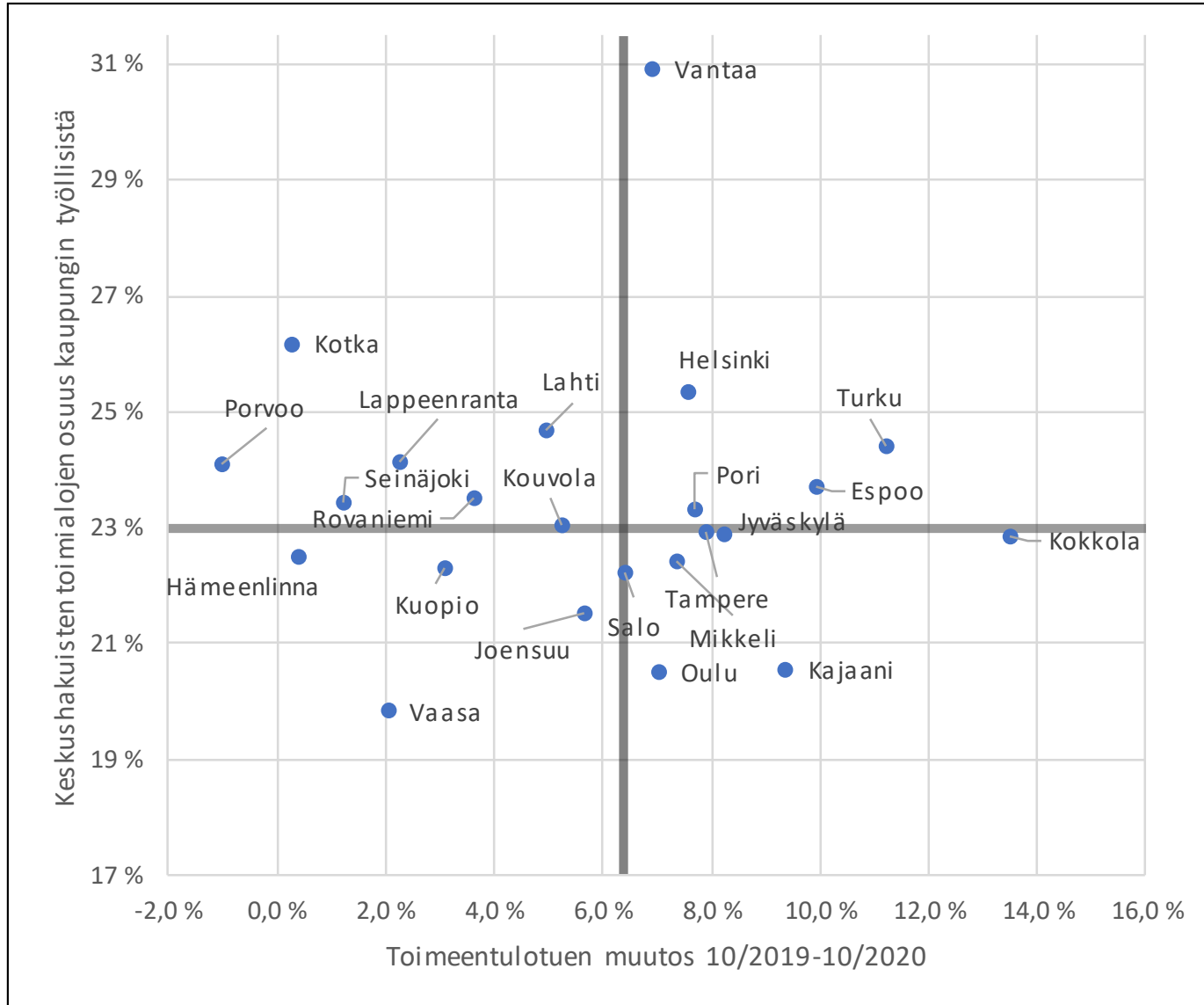
Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki

Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki			
	2019/01-10	2020/01-10	Muutos%
Helsinki	102 397 586	110 154 826	7,6 %
Espoo	35 743 728	39 291 745	9,9 %
Tampere	39 841 899	42 988 585	7,9 %
Vantaa	40 851 194	43 665 195	6,9 %
Oulu	18 437 228	19 732 857	7,0 %
Turku	24 115 328	26 816 321	11,2 %
Jyväskylä	21 551 108	23 320 891	8,2 %
Lahti	19 987 345	20 979 586	5,0 %
Kuopio	16 862 617	17 382 356	3,1 %
Pori	7 503 522	8 080 365	7,7 %
Kouvola	6 528 302	6 870 740	5,2 %
Joensuu	9 081 560	9 595 894	5,7 %
Lappeenranta	8 107 934	8 291 544	2,3 %
Vaasa	6 742 355	6 880 720	2,1 %
Hämeenlinna	8 554 306	8 588 026	0,4 %
Seinäjoki	6 337 524	6 414 319	1,2 %
Rovaniemi	5 210 092	5 398 778	3,6 %
Mikkeli	5 004 841	5 372 382	7,3 %
Kotka	7 672 107	7 694 087	0,3 %
Salo	3 840 490	4 086 072	6,4 %
Porvoo	4 435 209	4 390 534	-1,0 %
Kokkola	2 726 326	3 094 082	13,5 %
Kajaani	2 954 177	3 230 882	9,4 %
C23	401 532 602	429 089 904	6,86 %

Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki			
	2019/01-10	2020/01-10	Muutos%
Koko maa	568 992 791	601 623 982	5,73 %
Koko maa-c23	167 460 189	172 534 078	3,03 %

- Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki on kasvanut vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan nähden koko maassa n. 33 miljoonaa euroa (5,7%).
- C23-kaupungeissa suhteellinen kasvu on ollut vähän koko maan kasvua nopeampaa, mutta kaupunkien hajonta on suuri.
- Nopeinta kasvu on ollut Kokkolassa – noin 13,5 %. Porvoossa toimeentulotukimenot ovat laskeneet.

Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki

- Riippuvuus:
  - Keskushakuinen toimiala
  - Kumulatiivinen toimeentulotuki

Riippuvuus koko maassa 0,001 ja
C23-kaupunkien joukossa -0,038.

C23-kaupunkien joukossa heikko
negatiivinen korrelaatio

Yhteenvetoa

- **Tarkasteltava alue koostui C23-kaupungeista ja tarkasteltavat toimialat olivat keskushakuisia toimialoja, jotka käyttävät hyödykseen kasautumista.**
- **Tarkasteltavan alueen (C23) työpaikkojen osuudet toimialoittain 2018**
  - C23: noin 24,3 % työpaikoista on valituilla toimialoilla
  - Koko maa: noin 23,2 % työpaikoista on valituilla toimialoilla
  - Koko maa (ilman C23-kaupunkeja): noin 21,1 % työpaikoista on valituilla toimialoilla
- **Työllisten osuudet toimialoittain valituilla toimialoilla kaikista työllisistä 2018:**
  - C23: noin 24,2 % työllisistä työskentelee valituilla toimialoilla
  - Koko maa: noin 23,2 % työllisistä työskentelee valituilla toimialoilla
  - Koko maa (ilman C23-kaupunkeja): noin 21,9 % työllisistä työskentelee valituilla toimialoilla
- **Työllisten jakautuminen toimialojen kesken (C23) C23-kaupungeissa oli 58 % koko maan työllisistä 2018.**
- **Valittujen toimialojen työllisistä 60 % oli C23-kaupungeissa – toimialat keskittyvät C23 kaupunkeihin**
- **Suhteellisesti eniten koko maan työllisistä C23-kaupungeissa 2018 oli:**
  - Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminnassa (87 %), joka keskittyi pääkaupunkiseudulle
  - **Informaatio ja viestintä (77 % koko maan informaation ja viestinnän työllisistä) – tämä rajattiin tarkastelun ulkopuolelle etätyömahdollisuuden vuoksi**
- **Työllisten suhteellinen jakautuminen valittujen toimialojen kesken (C23)**
  - **C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa, kun tarkastellaan kaupungin työllisten jakautumista eri toimialoille. Valituilla ”keskittymishyöty”toimialoilla on työllisten keskittymistä eniten:**
    - tukku- ja vähittäiskaupassa Vantaalla
    - kuljetuksessa ja varastoinnissa Kotkassa
    - majoitus ja ravitsemistoiminnassa Helsingissä
    - kiinteistöalalla Helsingissä ja Espoossa
    - taiteiden, viihteen ja virkistystyksen toimialalla Helsingissä.

Yhteenvetoa, jatkuu

- **Eri toimialojen työllisten ja asukasluvun välinen riippuvuus (korrelaatio):**

- Valituista toimialoista työllisten suhteellisen osuuden ja asukasluvun välillä on yli 0,5 positiivinen korrelaatio C23-kaupunkien joukossa:
  - Kiinteistöalan toiminnassa ja taiteissa, viihteessä ja virkistyksessä → mitä suurempi asukasluku, sitä enemmän ...
- Koko maan tarkastelussa riippuvuudet heikkenevät merkittävästi
- Toimialojen ja asukastiheyden välinen riippuvuus vaikuttaa samansuuntaiselta → mitä tiheämpi, sitä enemmän ...
- Työllisten suhteellisen osuuden muutos valituilla toimialoilla Työllisten absoluuttinen määrä on muuttunut C23-kaupungeissa eri tavoin 2009–2018. Tampereella työllisten määrä on kasvanut 15 %, kun Salossa se on laskenut 10 %.
- Toimialoilla G, H, I, L ja R työllisten määrä on kasvanut eniten Jyväskylässä. Suurin alenema oli Kotkassa.
- Valituilla toimialoilla työllisten osuus kaikista työllisistä on vähentynyt 2009–2018 -1,6 %. Eniten suhteellinen osuus on noussut Hämeenlinnassa. Suurin alenema on ollut Kotkassa.
- Tehdyt työtunnit 2020 koko maassa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisten tekemät työtunnit yhteensä koko maassa laskivat Q1-Q3 2020 -2,3 % suhteessa edellisen vuoden vastaavaan jaksoon.
- Kasautumisesta hyötyvillä toimialoilla yhteensä tehdyt työtunnit laskivat merkittävästi suhteessa edelliseen vuoteen. Erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminnassa alenema on lähes neljännes.
- Asukasluvun muutos C23-kaupungeissa 2020 aikana Asukasluku on kasvanut edelleen 09/2020 mennessä noin 16 000 asukkaalla – koko maassa kasvua noin 8 000 asukasta
- Asukasluvun kasvu on kuitenkin hidastunut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan suhteutettuna noin 4 500 asukkaalla
- Erityisesti kuntien välinen nettomuuttoliike jäi edellisen vuoden tasosta. C23-kaupunkeihin muutti Q1–Q3 2020 noin 136 000 asukasta (Q1–Q3 2019: 135 400). Lähtömuuttajia C23-kaupungeista Q1–Q3 2020 oli yhteensä 131 300 asukasta (Q1–Q3 2019: 126 200).
- Myös nettomaahanmuutto hidastui edellisen vuoden tasolta noin 800 asukkaalla.
- Luonnollinen väestömuutos oli 2020 C23-kaupungeissa yhteensä edellistä vuotta ylijäämäisempää (noin +360 asukasta)
- Asukasluvun muutos C23-kaupungeissa 2020 aikana suhteessa edelliseen vuoteen Tulomuuttajissa Espoo menetti merkittävästi tulomuuttoa suhteessa edelliseen vuoteen
- Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla selvästi enemmän lähtömuuttajia 2020 suhteessa vuoteen 2019
- Syntyneiden määrä kasvussa useimmissa C23-kaupungeissa
- Maahanmuutto ja maastamuutto vuonna 2020 selvästi edellistä vuotta vähäisempää

Yhteenvetoa, jatkuu

- **Asukasluvun muutos C23-kaupungeissa 2020 aikana suhteessa edelliseen vuoteen**
  - Tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella C23-ryhmä yhteensä kasvoi edelleen vuonna 2020.
  - Eryteisesti kuntien välinen nettomuuttoliike jäi jälkeen 2019 tasosta.
  - Luonnollinen väestölisäys oli selvästi edellistä vuotta suurempaa.
- **Työttömät TEM:n tilastojen mukaan**
  - Työttömien osuus työvoimasta on kasvanut koko maassa suhteessa vuoteen 2019. Koko maassa oli syyskuussa noin 89 000 työtöntä työnhakijaa enemmän kuin edellisvuonna samaan ajankohtaan.
  - C23-kaupungeissa työttömyys on kasvanut enemmän kuin maassa keskimäärin. C23-kaupunkien osuus koko maan työttömistä on kasvanut noin yhden prosenttiyksikön. Työttömien määrä on kasvanut C23-kaupungeissa yhteensä noin 59 000 henkilöllä.
  - Myös C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa.
  - Työttömyys on kasvanut C23-kaupunkien keskiarvoa nopeammin pääkaupunkiseudun kaupungeissa, Tampereella, Turussa, Lahdessa, Vaasassa ja Porvoossa. Riippuvuus:
    - Keskushakuinen toimiala
    - Työttömien suhteellinen osuus työllisistä
    - Riippuvuus koko maassa 0,30 ja C23-kaupunkien joukossa 0,58.
  - C23-kaupunkien joukossa melko vahva positiivinen korrelaatio → työttömyys on kasvanut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.

Yhteenveto, jatkuu...

- **Lomautetut TEM:n tilastojen mukaan**
- Lomautettujen osuus työvoimasta on kasvanut koko maassa suhteessa vuoteen 2019. Lomautettujen määrä on laskenut huomattavasti huippukohdasta, mutta silti koko maassa oli syyskuussa noin 48 000 lomautettua enemmän suhteessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan.
- C23-kaupungeissa lomautettujen määrä on kasvanut enemmän kuin maassa keskimäärin. C23-kaupunkien osuus koko maan lomautetusta on kasvanut lähes 16 prosenttiyksikköä. Lomautettujen määrä on kasvanut C23-kaupungeissa yhteensä noin 31 000 kappaleella.
- Myös C23-kaupunkien välillä on merkittävää hajontaa. Lomautettujen suhde työvoimaan on kasvanut C23-kaupunkien keskiarvoa nopeammin pääkaupunkiseudun kaupungeissa, Turussa, Lahdessa, Vaasassa ja Porvoossa.
- **Riippuvuus:**
  - Keskushakuinen toimiala
  - Lomautettujen suhteellinen osuus työllisistä
  - Riippuvuus koko maassa 0,24 ja C23-kaupunkien joukossa 0,53.
  - C23-kaupunkien joukossa on melko vahva positiivinen korrelaatio → lomautettujen määrä on kasvanut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.

Yhteenvetoa, jatkuu ...

- Palkkasumman kehitys Helsinki GSE Tilannehuoneen keräämän aineiston perusteella C23-kaupunkien palkkasumma on laskenut 1-8/2020 edelliseen vuoteen noin -0,9 %. Alenema on koko maan keskiarvoa (-1,4%) pienempi. Jos asukasluvun muutos huomioidaan, ero kaventuu selvästi.
- C23-kaupunkien sisällä on toisistaan poikkeavia suuntauksia. Oulussa ja Seinäjoella palkkasumma vaikuttaa kasvaneen, kun Porissa ja Kouvolassa palkkasumman alenema ylittää -3 %. Riippuvuus:
  - Keskushakuinen toimiala
  - Palkkasumman muutos
  - Riippuvuus koko maassa on -0,14 ja C23-kaupunkien joukossa -0,33.
- C23-kaupunkien joukossa on negatiivinen korrelaatio → palkkasumma on laskenut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.
- Tulovero (veroennustekehikon mukaan) Tuloveroa ei ole mielekästä tässä selvityksessä tarkastella kuntakohtaisesti 2020 kohdalla, koska tilitykset määräytyvät kuntakohtaisesti aikaisempien vuosien jako-osuuksien mukaisesti koko maan tilityksistä. Tällöin koronan aiheuttamat kuntakohtaiset muutokset ilmenevät vasta vuosina 2021→
- Taulukossa on verrattu tuloveroa kunnittain 2020 vuoden tasolla. Arvot on saatu kahdesta eri Kuntaliiton veroennustekehikosta. Joulukuussa 2019 julkaistu kehikko on viimeisin kehikko, jossa koronan talousvaikutus ei vielä näy. Lokakuun 2020 kehikko on tuorein julkaistu kehikko.
- Koko maan tasolla tuloveroa ennakoidaan lokakuun kehikossa kertyvän 2,6 % vähemmän kuin joulukuun 2019 kehikossa.
- C23-kaupunkien sisällä on toisistaan poikkeavia suuntauksia. Lahdessa uusi tuloveroarvio on 0,6 % 2019 joulukuussa julkaistua kehikkoa korkeampi. Mikkelissä alenemaa on 4 %.

Yhteenvetoa, jatkuu ...

- **Yhteisövero (veroennustekehikon mukaan):**
- Yhteisöveroa ei voida tarkastella tässä selvityksessä kuntakohtaisesti vuonna 2020, koska tilitykset määräytyvät kuntakohtaisesti aikaisempien vuosien jako-osuuksien mukaisesti koko maan tilityksistä. Tällöin koronan aiheuttamat kuntakohtaiset muutokset ilmenevät vasta vuosina 2022→
- Koko maan tasolla yhteisöveroa ennakoidaan lokakuun kehikossa (tukitoimena päätetty yhteisöveron jako-osuuden korotus puhdistettu pois) kertyvän 21,6 % vähemmän kuin joulukuun 2019 kehikossa.
- C23-kaupunkien sisällä on toisistaan poikkeavia suuntauksia. Lappeenrannassa uusin yhteisöveroarvio on 9,4 % 2019 joulukuussa julkaistua kehikkoa matalampi. Helsingissä yhteisöveron alenema on heikentynyt lähes kolmanneksella. Suurin selittävä tekijä Helsingin suurelle laskulle on kaupungin jako-osuuksissa (2017 ja 2018) tapahtunut muutos.

Yhteenvedoa, jatkuu ...

- **Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki**
- Kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen kuntien maksaman osuuden määrä on kasvanut vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan nähden koko maassa n. 50 miljoonaa euroa (16,7 %).
- C23-kaupungeissa suhteellinen kasvu on ollut vähän koko maan kasvua hitaampaa, mutta kaupunkien hajonta on suuri.
- Nopeinta kasvu on ollut Porissa – noin 35 %. Kajaanissa työmarkkinatuen kuntaosuuteen on tullut alenemaa.
- **Riippuvuus:**
  - Keskushakuinen toimiala
  - Työmarkkinatuen kumulatiivinen kuntaosuus
  - Riippuvuus koko maassa -0,07 ja C23-kaupunkien joukossa 0,30.
  - C23-kaupunkien joukossa positiivinen korrelaatio → työmarkkinatuen kustannus kunnalle on kasvanut sitä enemmän, mitä suurempi on ollut keskushakuisten toimialojen osuus.
- **Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki**
- Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama toimeentulotuki on kasvanut vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan nähden koko maassa n. 33 miljoonaa euroa (5,7%).
- C23-kaupungeissa suhteellinen kasvu on ollut vähän koko maan kasvua nopeampaa, mutta kaupunkien hajonta on suuri.
- Nopeinta kasvu on ollut Kokkolassa – noin 13,5 %. Porvoossa toimeentulotukimenot ovat laskeneet.
- **Riippuvuus:**
  - Keskushakuinen toimiala
  - Kumulatiivinen toimeentulotuki
  - Riippuvuus koko maassa 0,001 ja C23-kaupunkien joukossa -0,038. C23-kaupunkien joukossa heikko negatiivinen korrelaatio

Puutteet

- Vuonna 2020 koronan vuoksi kasvaneet toimintamenot
- Vuonna 2020 koronan vuoksi alentuneet käyttötulot
- Verotiedot – ajantasainen tieto verokehityksestä - Verotiedot 2020 perustuvat aikaisempien vuosien jako-osuuksiin ja koko maan kehitykseen. Tällöin kuntien tulopohjan arviointi täytyisi perustaa reaaliaikaisiin maksettuihin työllisten, eläkeläisten ja yritysten tulotietoihin. Näiden kohdalla tietojen saatavuus on kuitenkin heikkoa.

Koronan talousvaikutukset realisoituvat kuntakohtaisesti vasta seuraavina vuosina. Tarkastelujoukon kaupungeista suuri osa on melko vähän valtionosuuksista riippuvaisia kuntia ja myös ikärakenne painottuu keskimääräistä vähemmän eläkkeellä oleviin.

Tulo- ja yhteisöverojen muutoksilla on suuri vaikutus verorahoituksen kokonaistason

The background features a vibrant, abstract design. On the left, there are broad, textured brushstrokes in shades of pink and light blue. The right side of the image is a solid, deep blue, which is sparsely decorated with numerous small, black, irregular dots of varying sizes. The overall composition is dynamic and modern.

KUNTA LIITTO